

FINLANDS BANK

SUOMEN PANKIN
KIRJASTO

ÅRSBOK 66, 1985

INNEHÅLL

Den ekonomiska utvecklingen 1985

Världsekonomin och Finlands exportmarknader	4
Den ekonomiska politiken i Finland	5
Efterfrågan och utbudet	5
Sysselsättningen	7
Prisutvecklingen	7
Den utländska och den inhemska finansieringen	8

Centralbankspolitiken

Penningpolitiken	11
Huvuddragen i penningpolitiken	11
Räntepolitiken	13
Masskuldebrevslån emitterade i Finland	14
De konjunkturpolitiska specialdepositionerna	16
De särskilda finansieringsarrangemangen	17
Valutapolitiken	19
Den internationella valuta- och finansieringsmarknaden	19
Den inhemska valutamarknaden samt valutapolitiken	20
Valutakurspolitiken	20
De utländska kapitaltransaktionerna och terminsmarknaden	22
De valutapolitiska åtgärderna och ändringarna av valutabestämmelserna	24
Arrangemangen med de länder som Finland har betalningsavtal med	25

Finlands Banks balansräkning och resultaträkning

Utlandet	27
Finansinstituten	28
Den offentliga sektorn	30
Företagen	30
Utelöpande sedlar och mynt	31
Övriga balansposter	31
Finlands Banks nettobalans	31
Sedelutgivningsbalansen	32
Resultaträkningen	32

Finlands Bank och internationella organisationer

Internationella valutafonden	34
Internationella regleringsbanken	36
Världsbanksgruppen	36
Annat internationellt samarbete	37

Penning- och valutapolitiska åtgärder 1985	39
--	----

Figurer

1. Internationell konjunktur och relativa arbetskostnader	4
2. Försörjningsbalans	6
3. Arbetslöshetsprocent och kapacitetsutnyttjandegrad	7
4. Konsumentpriser och bytesbalans	8
5. Finansiell jämvikt	9
6. Inhemska realräntor	10
7. Bankernas krediter och förvärv av medel	10
8. Bankernas kassareservdepositioner	12
9. Affärsbankernas ställning på dagsmarknaden	12
10. Räntor	14
11. Särskilda finansieringsarrangemang	17
12. De viktigaste valutornas kursutveckling gentemot marken	18
13. Eurodepositionernas räntor	19
14. Utvecklingen av markens externa värde	21
15. Finlands Banks valutareserv	23
16. Utvecklingen av skuldsättningen	24
17. Finlands Banks balansräkning	27

Tabeller

1. Finlands Banks balansräkning månadsvis	44
2. Den konvertibla och den bundna reserven	48
3. Räntor tillämpade av Finlands Bank	48
4. Inhemska clearingörelse	49
5. Affärsbankernas centralbanksposition och kostnader för centralbanksfinansieringen	50
6. Finlands Banks dagsmarknad	51
7. Sedelutgivningen	52
8. Utelöpande sedlar och mynt	53
9. Sedeltillverkning och sedelmakulering	54
10. Sedlar och mynt	55
11. Avista säljkurser årsvis	56
12. Avista säljkurser månadsvis	58
13. Finlands långfristiga utländska skulder och fordringar	62

Revisorernas berättelse	63
-------------------------	----

Riksdagens bankfullmäktige vid slutet av 1985	64
---	----

Finlands Bank vid slutet av 1985	64
----------------------------------	----

DEN EKONOMISKA UTVECKLINGEN 1985

Den ekonomiska utvecklingen var 1985 allttjämt relativt balanserad. Volymen av varu- och tjänsteexporten växte endast obetydligt, då i synnerhet skogsindustrins export, som normalt i den rådande konjunkturfasen, började försvagas under året. Tack vare uppgången i den inhemska efterfrågan hölls bruttonationalproduktens tillväxt dock kring 3 % redan för fjärde året i följd. Mot slutet av året saktade totalproduktionens tillväxt betydligt av till följd av avmattningen i exporten. Antalet sysselsatta steg med omkring en procent, men då arbetskraftsandelens tilltog, ökade arbetslösheten något. Utrikeshandelspriserna vände under året nedåt, vilket avgjort bidrog till att bromsa konsumentprisernas stegringstakt till 5 % för hela året. Också de inhemska kostnaderna steg långsammare än tidigare. Arbetskraftskostnaderna gick däremot fortfarande upp snabbare i Finland än i konkurrentländerna. I syfte att dämpa inflationen upprätthölls en relativt stram ekonomisk-politisk linje.

VÄRLDSEKONOMIN OCH FINLANDS EXPORTMARKNADER

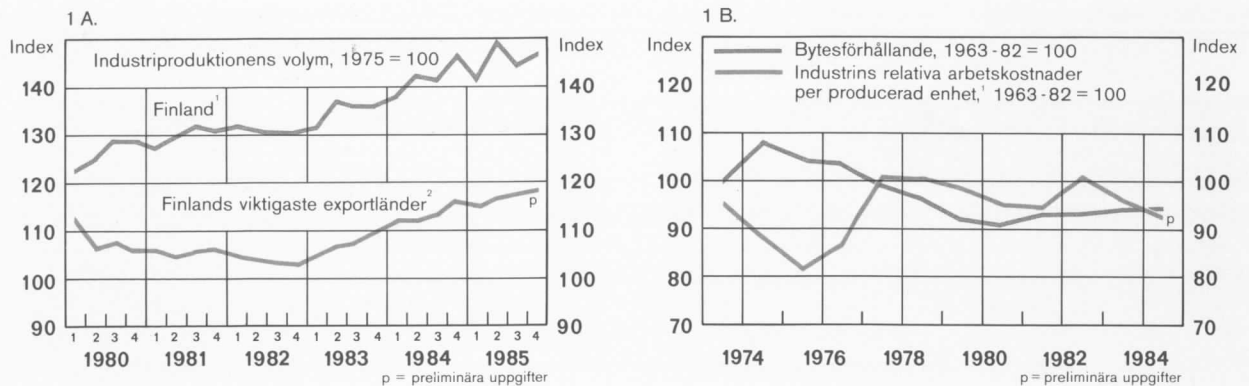
Produktionsökningen avtog allmänt 1985 (figur 1.A). I Förenta staterna dämpades produktionstillväxten av en av den starka dollarn försvagad pris-konkurrenskraft. Dollarkursen började dock sjunka efter att ha passerat sin kulmen i början av 1985. Trots den gynnsamma exportutvecklingen var den inhemska efterfrågan i Europa fortsatt svag, vilket bromsade tillväxten i totalproduktionen. Arbetslösheten förblev också hög. Importvo-

lymen för Finlands viktigaste exportländer ökade 1985 med i genomsnitt c. 6 %.

Inflationstakten fortfor att sakta av i de västliga industriländerna, vilket förklarades av nedgången i importpriserna på råvaror och den efterfrågedämpande ekonomiska politiken. Arbetskraftskostnadernas stegring förblev långsam och företagets lönsamhet ökade. Den internationella räntenivån sjönk ungefär lika mycket som inflationen. Realräntorna var fortsättningsvis höga.

Figur 1.

INTERNATIONELL KONJUNKTUR OCH RELATIVA ARBETSKOSTNADER

¹ Enligt en arbetsdagskorrigerad serie.

² Index vägt med ländernas exportandelar.

¹ 14 andra länder / Finland, samma valuta.

DEN EKONOMISKA POLITIKEN I FINLAND

Det ekonomiska läget i Finland var vid ingången av 1985 relativt gott. Den redan sedan några år jämförelsevis snabba och balanserade tillväxten väntades fortsätta. Som det allvarligaste hotet mot detta tillfredsställande läge betraktades allmänt inflationen, som alltså var snabbare än ökningen i konkurrentländernas prisnivå. Detta befarades äventyra Finlands konkurrenskraft på längre sikt och det centrala målet för den ekonomiska politiken i Finland var därför allt fortfarande att få ned inflationen till åtminstone samma nivå som i konkurrentländerna.

Inom finanspolitiken ansåg man att det förutom att bekämpa inflationen också var viktigt att stärka statshushållningens finansiella ställning före nästa recession. Finanspolitiken var därför hela året efterfrågebegränsande, om än i mindre grad än året innan. Den strama finanspolitiken tog sig bl. a. uttryck i en höjning av skattegraden. Nettoskattegraden steg — delvis av tekniska orsaker i samband med reformen av utkomstskyddet för arbetslösa — med omkring en procentenhet till drygt 23 %. Statens nettofinansieringsbehov krympte och utgjorde knappt en procent av bruttonationalprodukten. Statsskulden i relation till bruttonationalprodukten minskade något och var 14 %.

Också inom penningpolitiken följdes en fortsatt stram linje i inflationsdämpande syfte. Trots att såväl grundräntan som framför allt dagsräntan under årets lopp sänktes, var den reala räntenivån på grund av avmattningen i inflationen fortfarande hög. Den rätt stora skillnaden mellan dagslåneräntan och grundräntan reducerades. Åtgärder mot en successiv liberalisering av finansieringsmarknaden vidtogs ånyo — regleringen av medelräntan på bankernas utlåning lindrades och den övre gränsen för utlåningsräntorna slopades vid årets slut.

EFTERFRÅGAN OCH UTBUDET

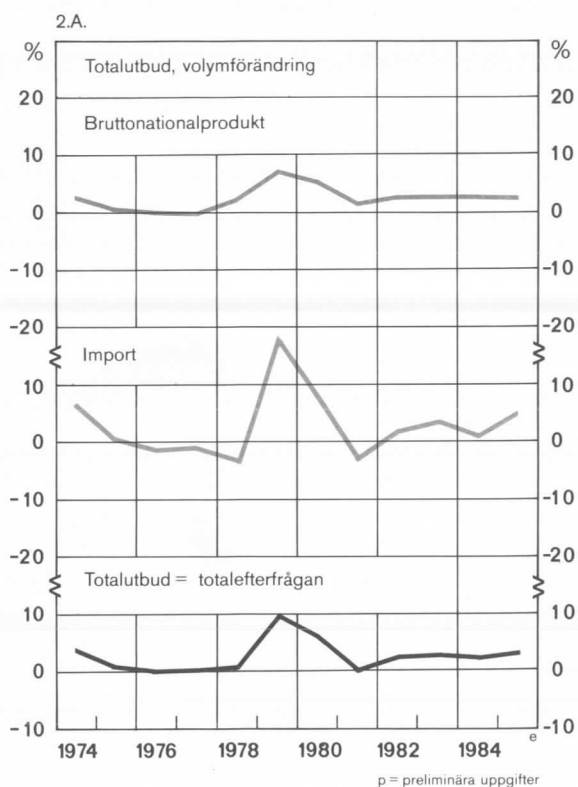
Volymen av varu- och tjänsteexporten växte 1985 med endast ½ % (figur 2). Varuexporten till väst minskade beroende på den allt långsammare marknadstillväxten och den försvagade konkurrenskraften. En bidragande orsak var också att exceptionellt många exportleveranser för den tunga metallindustrin hade infallit under 1984. Östexporten växte däremot i snabb takt, då det underskott som under de två föregående åren uppstått i den bilaterala handeln gav ökade exportmöjligheter. Inom tjänsteexporten sjönk såväl projektexport- som fraktinkomsterna. Underskottet i turistbalansen fördjupades.

Till följd av nedgången i dollarns värde försämrades i synnerhet skogsindustrins exportmöjligheter. Exportvolymen ökade inte alls inom trävaruindustrin, och tillväxten i exporten av pappersindustriprodukter avtog också märkbart. Exportpriserna på skogsindustriprodukter, främst sågvaror och cellulosa, föll markant under 1985. Detta återspeglade för sin del den nedåtgående trenden för världsmarknadspriserna på råvaror. Skogsindustrins lönsamhet försvagades, vilket påskyndade branschrationiseringen.

Genom att exporttillväxten stagnerade var det den inhemska efterfrågan som i allt högre grad bar upp produktionen och sysselsättningen. Volymen av de fasta investeringarna ökade med omkring 3 %. En granskning enligt kapitalvarutyp ger vid handen att investeringarna i maskiner och utrustning avsevärt tilltog. Byggnadsinvesteringarnas volym minskade däremot en aning. I synnerhet bostadsinvesteringarna gick under andra halvåret betydligt tillbaka. Den vikande efterfrågan på bostäder kom till synes i att uppgången i bostadspriserna avstannade.

Volymen av hela industrins fasta investeringar växte 1985 med knappt 15 %. Tillväxten var kraftig inom alla huvudbranscher till följd av den rätt höga kapacitetsutnyttjandegraden och den gynnsamma inkomstutvecklingen (figur 3.B). Också inom skogsindustrin fortfor investeringsuppgången.

Figur 2.
FÖRSÖRJNINGSBALANS

¹Inkl. lagerinvesteringar och statistiskt fel, annan skala.

Lagerkvoten, dvs. lagerstocken satt i relation till produktionen, fortsatte sin trendmässiga nedgång, vilket delvis kunde tillskrivas den höga realräntan. Försvagningen i efterfrågan orsakade dock en icke avsedd lageruppbyggnad bl. a. inom skogsindustrin.

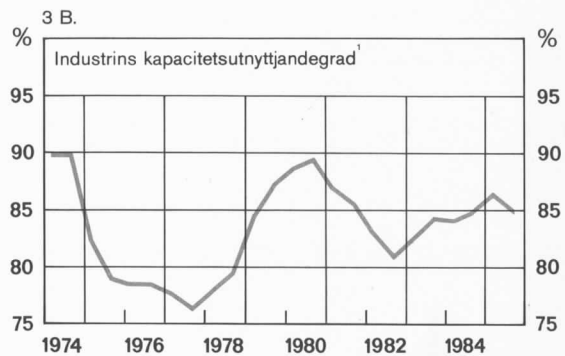
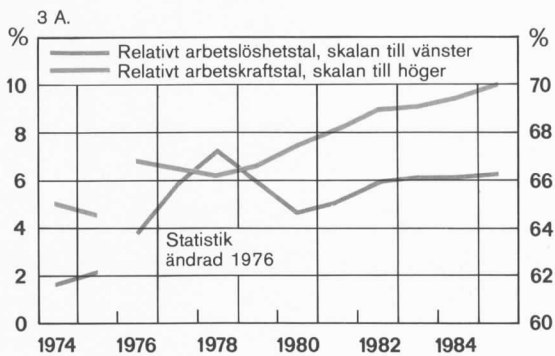
Reallönerna steg i rätt snabb takt, men den stramare nettoskattegraden försvagade i någon mån ökningen i hushållens disponibla inkomster. Konsumtionsbenägenheten gick upp en aning och volymen av den privata konsumtionen ökade i samma takt som året innan, dvs. med c. 3 %. Liksom under de närmast föregående åren grundade sig konsumtionstillväxten framför allt på inköpen av varaktiga konsumtionsvaror. I synnerhet bilar såldes i stort antal. Stegringen i realräntan och dämpningen i inflationsförväntningarna bidrog till att stimulera det finansiella sparandet.

Tillväxten i den offentliga efterfrågan var 1985 något snabbare än föregående år. Volymen av statens konsumtionsutgifter ökade bl.a. på grund av försvarsmaktens materielanskaffning. Också kommunernas konsumtionsutgifter steg i raskare takt än totalefterfrågan. Kommunernas investeringar tilltog för sin del relativt snabbt som följd av den starka finansiella ställningen.

Totalproduktionens volym gick 1985 upp med knappt 3 % — tillväxten var således balanserad för fjärde året i följd. Mest ökade produktionen inom metallindustrin och servicenäringarna. Produktionsökningen saktade betydligt av under andra halvåret. En särskilt markant nedgång skedde mot slutet av året inom skogsbruket, där avverkningen under början av året varit exceptionellt stor. Inom skogsindustrin sjönk produktionsvolymen redan i början av året. För året som helhet blev

Figur 3.

ARBETSLÖSHETSPROCENT OCH KAPACITETSUTNYTTJANDEGRAD

Enligt Finlands Banks investeringsenkät.

skogsindustriproduktionen drygt en procent mindre än 1984. Också byggnadsverksamheten minskade avsevärt under året; dess volym blev ungefär lika stor som året innan.

Importvolymen tilltog 1985 med inemot 6 %, vilket återspeglade strukturförändringen i den inhemska efterfrågan. Till ökningen bidrog den snabba tillväxten i investeringarna i maskiner och utrustning samt den livliga verksamheten inom de industribranscher som använde importerade råvaror. Konsumtionsefterfrågans uppgång riktade sig i huvudsak också mot produktgrupper med hög importandel. Detta ledde till att i synnerhet volymen av västimporten steg. Östimporten föll däremot tillbaka.

SYSSELSÄTTNINGEN

Antalet sysselsatta ökade 1985 med 24 000 personer eller en procent. Tillväxten koncentrerades till servicenäringarna, där de sysselsatta var 42 000 fler än ett år tidigare. Trots att de arbetsintensiva branscherna stod för en snabbare ökning än genomsnittet, gick sysselsättningen inom hela industrin en aning ned. Inom byggnadsverksamheten samt jord- och skogsbruket fortsatte sysselsättningen att minska.

Utbudet av arbetskraft steg med drygt en procent

och arbetslösheten ökade något. Omkring 163 000 arbetslösa innebar att det relativa arbetslöshets-talet blev 6.3 % (figur 3.A). Ökningen i arbetskraftsutbudet orsakades av det relativa arbetskrafts-talets uppgång och den fortsatta återflyttningen till Finland.

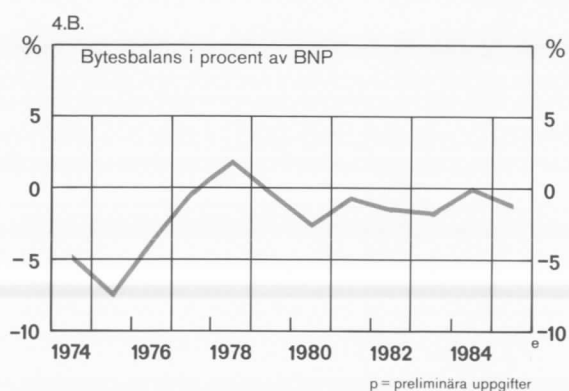
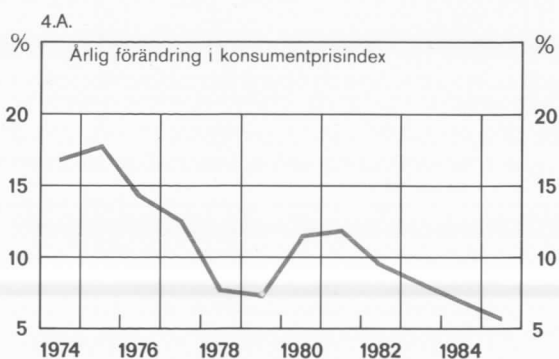
PRISUTVECKLINGEN

Utrikeshandelspriserna vände i början av 1985 nedåt och fortsatte att sjunka under hela senare delen av året. Vid slutet av 1985 var export- och importpriserna drygt 3 % lägre än ett år tidigare.

Den inhemska inflationen saktade också av och konsumentprisindex blev i genomsnitt knappt 6 % högre än föregående år (figur 4.A). Konsumentpriserna steg under året med 5 % och härigenom nåddes det inflationsmål som regeringen uppställt. Det var främst nedgången i utrikeshandelspriserna som bromsade konsumentprisernas stegring och mot slutet av året gick konsumentprisindex upp i en årstakt av endast drygt en procent.

Uppgången i förtjänstnivån mattades däremot rätt obetydligt. Avtalshöjningarna följde det gällande tvååriga inkomststavalet, och löneglidningarna blev ungefär lika stora som under de närmast föregående åren. Den genomsnittliga förtjänstnivån för samtliga löntagare steg med c. 8 %.

Figur 4.
KONSUMENTPRISER OCH BYTESBALANS

Mätt med konsumentpriserna utgjorde inflationskillnaden mellan Finland och OECD-länderna ännu vid slutet av 1985 nästan en procentenhet. Mätt med arbetskostnaderna var den dock betydligt större, vilket avsevärt försvagade Finlands priskonkurrenskraft (figur 1.B).

Bytesförhållandet blev så gott som oförändrat. Det något försämrade bytesförhållandet i västhandeln komparerades av östhandelns bytesförhållande, som förbättrades genom nedgången i importpriserna på olja.

DEN UTLÄNDSKA OCH DEN INHEMSKA FINANSIERINGEN

Det överskott som uppstod i handelsbalansen i början av 1985 krympte mot slutet av året. För hela året gav västhandeln ett överskott på endast 1.4 mrd mk mot 8 mrd mk året innan. Östexporten expanderade markant och balansen för handeln med bundna valutor övergick i ett överskott på 1.2 mrd mk. Handelsbalansen resulterade därmed i ett överskott på 2.6 mrd mk. Överskottet i tjänstebalansen sjönk ytterligare till 1.7 mrd mk. Kapitalavkastningens och transfereringarnas underskott blev en aning mindre, då såväl dollarkursen som de internationella räntornas fall reducerade utgifterna för skötseln av den utländska skulden. Allt som allt gav bytesbalansen ett underskott på 4.0

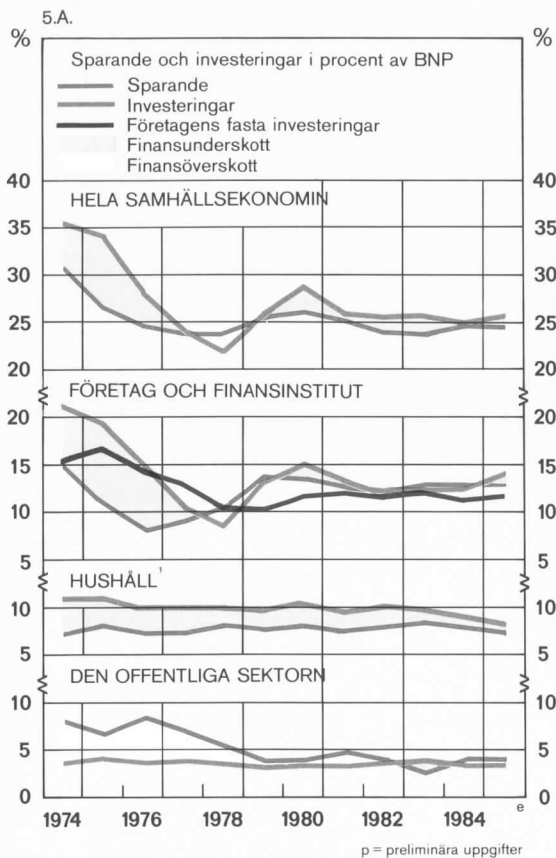
mrd mk (figur 4.B). Bytesbalansen för bundna valutor befann sig i jämvikt.

Den finansiella jämvikten i ekonomin var relativt god, även om det inhemska sparandet inte helt förslog till att finansiera investeringarna. Företagssektorns finansieringsunderskott fördjupades, då uppsvinget i investeringarna ökade företagets finansieringsbehov. Finansinstitutens överskott växte något, bl. a. beroende på höjningen av socialförsäkringspremierna (figur 5.A). Den finansiella jämvikten stärktes tack vare det oförändrade överskottet inom den offentliga sektorn och den fortsatta minskningen i hushållssektorns underskott.

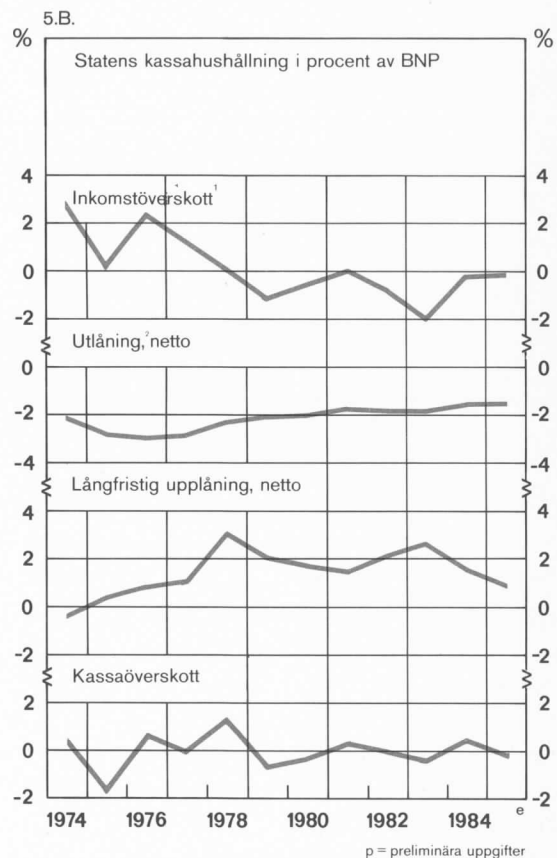
Till följd av den rätt strama finanspolitiken täckte de löpande inkomsterna inom statshushållningen utgifterna exkl. finansoperationer (figur 5.B). Nettofinansieringsbehovet var en aning mindre än året innan. Bruttofinansieringsbehovet tilltog på grund av de ökade amorteringarna av statens inhemska skuld. För att fylla sitt finansieringsbehov importerade staten utländskt långfristigt kapital till ett nettobelopp av 1.4 mrd mk och använde inhemska finansiering till ett nettobelopp av 1.3 mrd mk.

Hushållens finansiella ställning förbättrades, då deras investeringskvot fortfor att sjunka. För hushållens vidkommande var sparandets andel av BNP stabil. De finansiella fordringarna ökade också på

Figur 5.
FINANSIELL JÄMVIKT

¹Inkl. icke vinstsyftande samfund.

¹Inkomster – utgifter, exkl. finansoperationer.
²Inkl. övriga finansinvesteringar.

grund av de talrika företagsköpen. Uppgången i de finansiella fordringarna kanaliserades till största delen till långtidsdepositionskonton; statsobligationernas andel av det finansiella sparandet var i det närmaste oförändrad och de skattepliktiga masskuldebrevens alltjämt liten.

Den allt livligare investeringsverksamheten medförde att företagens behov av extern finansiering ökade, ehuru deras inkomstutveckling fortsättningsvis var gynnsam. Upplåningen riktade sig i större omfattning än året innan mot hemlandet och finansiering skaffades också genom realisering av finansiella fordringar. Företagens benägenhet att importera utländskt kapital avtog i och med att skillnaden mellan de inhemska och de utländska räntorna minskade. Trots det uppgick deras kapitalimport — direkt och via bankerna — till ett net-

tobelopp av c. 3 mrd mk. I denna siffra ingår emellertid också masskuldebrevslån emitterade i Finland och sålda till utländska placerare till ett värde av drygt 4 mrd mk. Företagens terminerade valutaforbran hos bankerna vände kring halvårsskiftet brant nedåt, och deras terminsposition föll under året med sammanlagt närmare 7 mrd mk.

Valutareservens utveckling var under 1985 relativt balanserad. Den konvertibla valutareserven växte enligt Finlands Banks balansräkning med 3.5 mrd mk till 22.4 mrd mk. Finlands Bank hade samtidigt terminsköpskontrakt för 9 mrd mk, vilket var 11 mrd mk mindre än vid föregående årsskifte. Den bundna utländska nettoskulden uppgick vid årets utgång till 0.3 mrd mk.

De inhemska nominella räntorna sänktes under

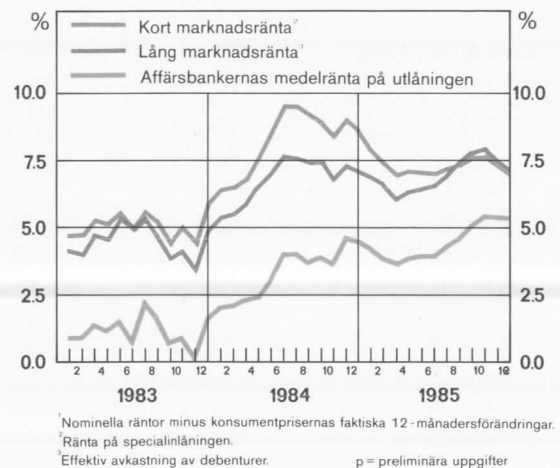

året då inflationen saktade av. De reala räntorna — såväl de administrativa räntorna som marknadsräntorna — beräknade på grundvalen av den faktiska inflationstakten föll i början av året från den höga nivån vid föregående års slut till följd av sänkningen av grundräntan och dagsräntan. Mot slutet av året ledde den snabba avmattningen i inflationstakten till att realräntenivån för den räntereglerade utlåningen och debenturerna ånyo steg (figur 6). De långa marknadsräntorna följde inte längre efter halvårsskiftet nedgången i dagsräntan lika nära som förut, och i slutet av året steg de till nivån för de korta räntorna. Räntorna på skattepliktiga masskuldebrev återspeglade i någon mån också räntenivån för statens obligationer, som under året sjönk med 1/2 procentenhet.

Tillväxten i bankernas kreditgivning var alltjämt snabb. För krediterna i mark var ökningstakten 17 %. Kreditgivningen i mark förändrades till sin struktur inte längre efter slutet av 1984; 1985 gick masskuldebrevskrediterna upp i samma takt som den räntereglerade utlåningen (figur 7.A).

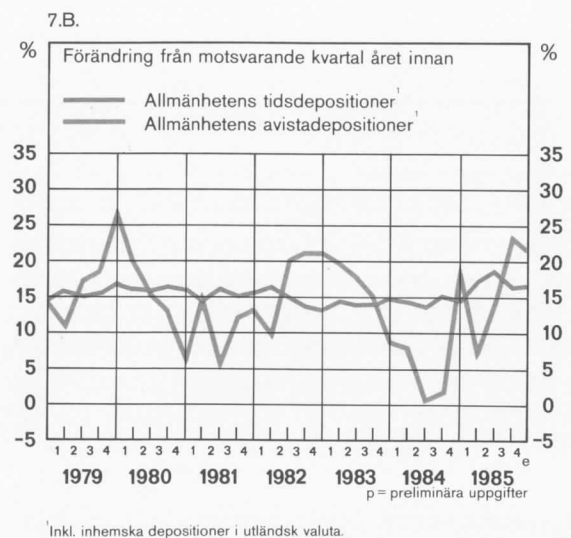
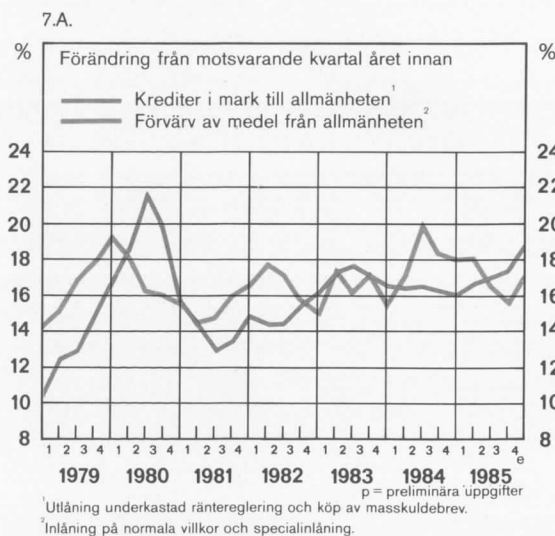
För bankernas totala medelsanskaffning mattades tillväxttakten en aning mot slutet av året i och med att specialinlåningen minskade. Beloppet av marknadspengar i bankernas balansräkningar uppgick vid årets slut till 14.0 mrd mk, vilket var 2.7 mrd mk

Figur 6.
INHEMSKA REALRÄNTOR

mera än vid föregående årsskifte. Tidsdepositionernas ökning var i jämförelse med hushållens nominella inkomstutveckling synnerligen snabb (figur 7.B). Att tillväxten i bankdepositionerna accelererade berodde på de talrika företagsköpen, vilka bankerna finansierade genom utlåning till företagssektorn och vid vilka depositionsbevis användes som betalningsmedel. Detta förklarade delvis varför kreditillväxten var så snabb jämfört med den allmänna ekonomiska utvecklingen.

Figur 7.
BANKERNAS KREDITER OCH FÖRVÄRV AV MEDEL

CENTRALBANKSPOLITIKEN

De främsta målen för centralbankspolitiken har under de senaste åren varit att bestående sänka inflations-takten åtminstone till samma nivå som i konkurrentländerna, att utveckla finansieringsmarknaden närmast genom en successiv lindring av ränteregleringen och att modernisera valutareglerna. Med tanke på dessa mål var utvecklingen under 1985 positiv. Inflationen saktade av och räntans betydelse som jämviktsskapa-re på finansieringsmarknaden ökade. På sommaren blev det dock nödvändigt att temporärt strama åt valu-tareglerna. Den yttre jämvikten förblev god, och den likviditet som bundits i Finlands Bank genom valu-taterminsköpskontrakten kunde successivt frigges. Gränserna för det officiella valutaindexet bibehölls hela året oförändrade. Då inflationen minskade, blev det möjligt att stegvis sänka räntorna, vilket liksom året innan främst skedde genom dagsräntepolitiken. Mot årets slut anpassades penningpolitiken försiktigt till förhållanden med försvagad efterfrågan. I slutet av 1985 fattades beslut om en totalrevidering av valutabe-stämmelserna, vilken framför allt syftade till att göra bestämmelserna tydligare.

PENNINGPOLITIKEN

Huvuddragen i penningpolitiken

Grundräntan sänktes i februari och dagsräntan skars ned flera gånger under början av året. Sän-kingarna var emellertid små, då banken ville för-säkra sig om att avmattningen i inflationen skulle fortsätta. Under andra halvåret sänktes dagsrän-tan också på grundvalen av de försvagade konjunk-turutsikterna. Finlands Banks ränteändringar hade inte någon omedelbar effekt på bankernas räntor på nya krediter — i de flesta banker begränsade reglerna av medelräntan inte låneräntorna. Rän-torna på nya krediter började därför sjunka först mot slutet av året. De höll sig emellertid på en be-tydligt högre nivå än genomsnittet av räntorna på gamla krediter. Trots nedgången i de nominella räntorna, förblev den reala räntenivån i Finland även internationellt sett hög.

Den höga dagsräntan och den avtagande inflatio-nen förbättrade i kombination med den lindrade ränteregleringen jämvikten på finansieringsmark-naden. Räntan styrde i ökad omfattning kreditflö-dena medan kreditransoneringens betydelse mins-kade ytterligare.

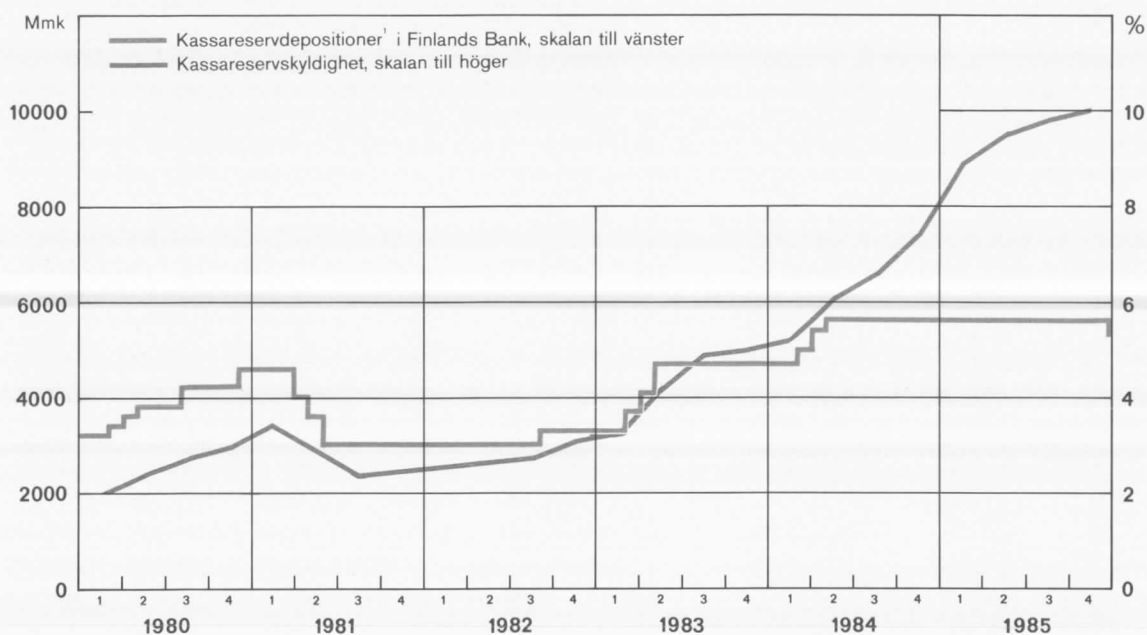
Trots de höga räntorna uppvisade bankernas utlå-ning i mark en snabb tillväxt. Också depositioner-na ökade fortfarande i rask takt. Oaktat de höga

tillväxtsiffrorna för in- och utlåningen kunde läget på finansieringsmarknaden inte karakteriseras som lätt. Tillväxten förklarades till stor del av strukturförändringarna på finansieringsmarknaden. Masskuldebrevs- och valutakrediterna samt den övriga kreditgivningen utanför ränteregleringen ha-de under tidigare år starkt ökat. Genom lindringen av ränteregleringen utjämnades tillväxtskillnader-na mellan de olika formerna av kreditgivning. Vad medelsanskaffningen beträffade ledde den allt mindre differensen mellan marknadsräntan och räntan på skattefria depositioner till att andelen normala depositioner växte. Till expansionen på fi-nansieringsmarknaden medverkade också att kre-diterna alltjämt i stor omfattning användes till förvärv av finansobjekt i stället för till realinveste-ringar. De talrika företagsköpen bidrog för sin del till att höja in- och utlåningssiffrorna. Beaktansvärt var att läget på bostadsmarknaden trots den snab-ba kreditexpansionen var rätt lugnt.

Situationen på finansieringsmarknaden kan bedö-mas också utgående från i vilken utsträckning ban-kerna använde kortfristig skuld för att upprätthålla sin likviditet. Bankernas position i detta avseen-de kan emellertid inte längre mätas enbart med centralbanksskulden. Deras penningmarknads-skuld till allmänheten måste också tas i betraktan-de. Denna består av specialinlåningen och den kortfristiga markskuld som uppstår närmast på grundvalen av valutaterminskontrakten med före-

Figur 8.

BANKERNAS KASSARESERVDEPOSITIONER

Kvartalsgenomsnitt av dagsvärdena.

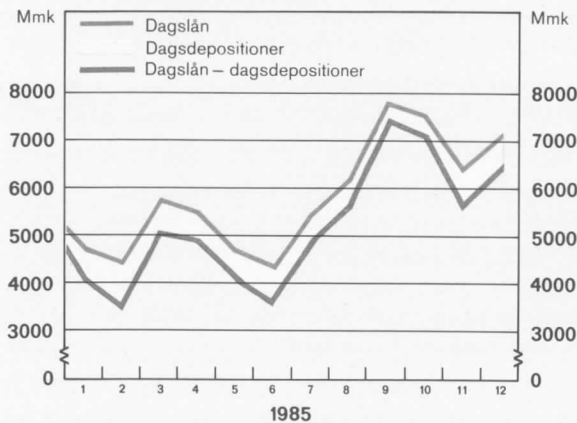
tagen. Under 1985 minskade företagssektorns försäljning av terminsvaluta, vilket påtagligt reducerade denna kortfristiga markskuld. Bankernas centralbanksposition försvagades likväl. Dagslånens belopp växte något (figur 9) och det marktillgodohavande som bankerna har genom terminköpskontrakten med Finlands Bank föll kännbart. Läget på finansieringsmarknaden förändrades inte i väsentlig grad 1985, om det granskas som summan av affärsbankernas och Postbankens penningmarknadsskuld till allmänheten och deras centralbanksposition.

De penningpolitiska åtgärderna gällde i huvudsak räntorna. Kassareservskyldighetens roll som penningpolitiskt medel var obetydlig. Som ett led i justeringen av den penningpolitiska linjen i en lättare riktning beslöt bankens direktion i december att sänka kassareservskyldigheten från 5.6 till 5.3 % av kassareservbasen för december och till 5.0 % av januari månads kassareservbas (figur 8).

I september gav Finlands Bank penninginstituten nya direktiv om personliga krediter. Dessa förblev

Figur 9.

AFFÄRSBANKERNAS STÄLLNING PÅ DAGSMARKNADEN

dock till sina viktigaste delar i det närmaste oförändrade. Enligt de nya direktiven krävdes fortfarande en självfinansierad andel på 25 % vid finansiering av den första bostaden. Vid finansiering av bostadsbyte skulle förhandssparandets andel vara minst en tredjedel. För andra större personliga krediter krävdes ett större förhandssparande än för bostadskrediter. Rekommendationer om lånetiden gavs inte mera.

Räntepolitiken

Det viktigaste räntepolitiska medlet var liksom året innan dagsräntan. Finlands Bank fortsatte i början av året att försiktigt dra ned räntan i små steg. Dagsräntan sänktes i januari i två omgångar från 14.8 till 14.2 %. Efter sänkningarna i februari och april låg den på 13.8 %. Från augusti skars dagsräntan ned i snabbare takt än tidigare. Under sommaren och hösten sjönk den allt som allt sju gånger med sammanlagt 2.1 procentenheter till 11.7 % (figur 10.A).

Dagsräntan styrde i hög grad marknadsräntorna. Som följd härav föll t. ex. räntan på bankernas specialinlåning under året med c. 3 procentenheter eller ungefär lika mycket som dagsräntan (figur 10.B). Företagens beslut om förvärv och användning av medel, bl. a. fasta investeringar och lagerinvesteringar, blev allt mer beroende också av marknadsräntorna.

Grundräntan sänktes den 1 februari med ½ procentenhet till 9 %. I december fattades beslut om en lika stor sänkning, som trädde i kraft vid början av 1986. Finlands Bank förutsatte att räntorna på gamla lån och på skattefria depositionskonton skulle sänkas lika mycket som grundräntan. Närmast till följd av de höga räntorna på nya krediter och den fasta växelräntan sjönk medelräntan på utlåningen i februari 0.1 procentenhet mindre än grundräntan. Under resten av året steg medelräntan på utlåningen med c. 0.1 procentenhet till knappt 10.5 % (figur 10.C).

Den övre gränsen för medelräntan på bankernas utlåning var hela året så hög att den inte i nämnvärd grad begränsade bankernas räntesättning och

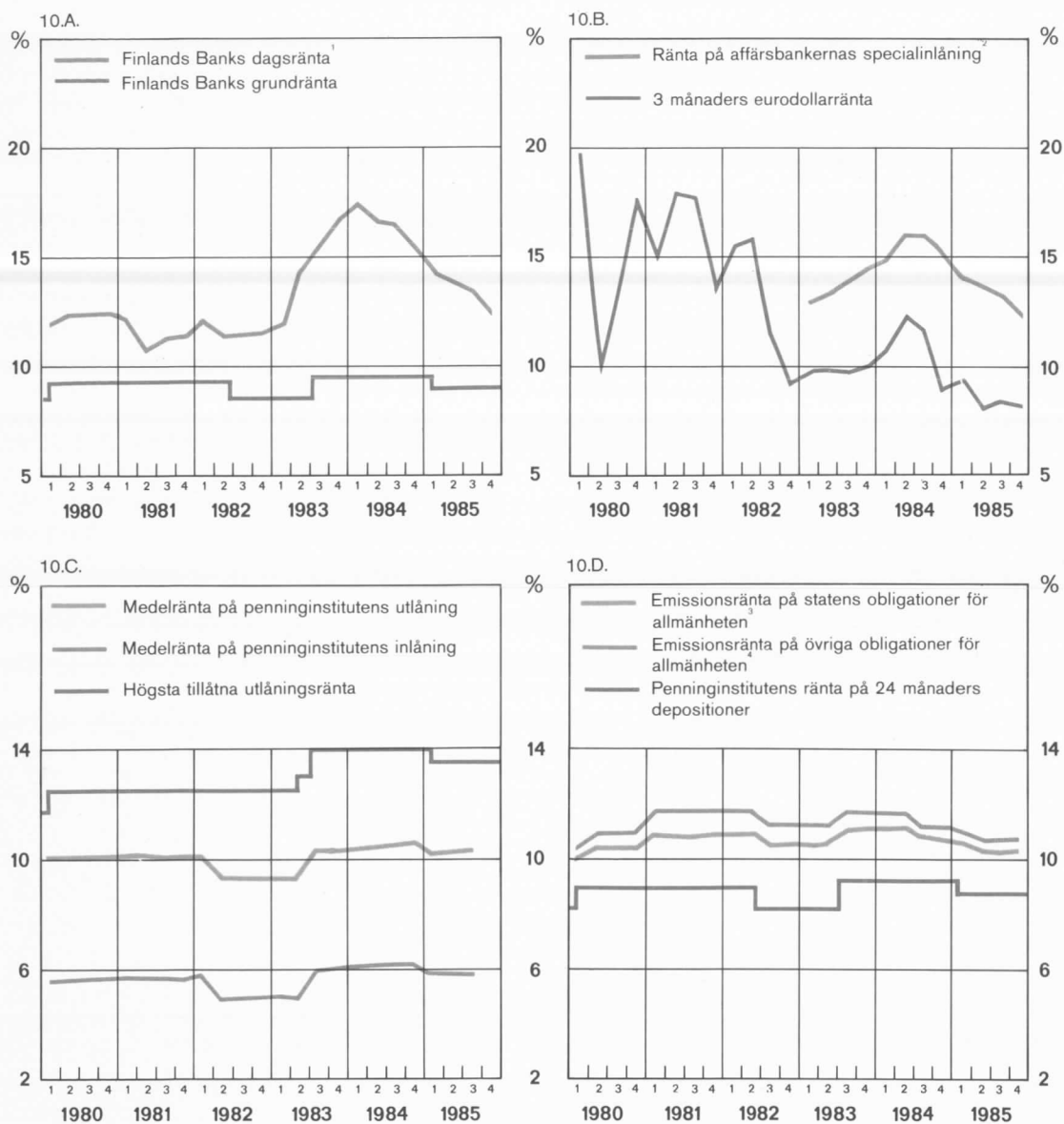
således inte heller deras kreditutbud. Sänkningen av grundräntan kom inte till synes i bankernas räntor på nya krediter. Dessa fortsatte att stiga ända till juni, då de i genomsnitt låg på närmare 12 %. Mot slutet av året sjönk räntorna på nya krediter, då kreditefterfrågan totalt sett försvagades och kostnaderna för den alternativa finansieringen till marknadsränta gick ned. Vid slutet av året var räntan på nya krediter i medeltal drygt 11 %.

Dagsräntan sjönk 1985 betydligt mera än grundräntan. Skillnaden mellan dessa räntor krympte från 5.3 till 2.7 procentenheter. Samtidigt minskade skillnaden mellan marknadsräntan och de administrativa räntorna, och finanscirkulationen som dragit fördel av räntedifferensen var inte längre lika lönande som tidigare. Sedan ett och ett halvt år tillbaka har det system med dubbla räntor som uppstod då man strävade att bromsa konjunkturuppgången och inflationstakten avsevärt kunnat lindras.

Regleringen av medelräntan på bankernas utlåning lättades ytterligare 1985. Under åren 1983—1985 innebar regleringen av utlåningsräntorna att bankerna tilläts överföra en del av kostnadsökningen för sin inlåning till utlåningsräntorna. I december beslöt Finlands Bank att lindra och förenkla rätteregleringen så att den maximala medelräntan på bankernas utlåning framdeles fick ligga antingen 1.75 procentenheter över Finlands Banks grundränta eller 0.5 procentenheter över medelräntan på inlåningen. Finlands Bank beslöt samtidigt att slopa den övre gränsen för bankernas utlåningsränta, dock förutsatt att räntorna på bostadskrediter inte skulle stiga i förhållande till grundräntan. De nya bestämmelserna trädde i kraft vid ingången av 1986. Den övre gränsen för medelräntan på bankernas utlåning fungerar numera närmast som ett säkerhetssystem med tanke på eventuella plötsliga störningar.

Finlands Bank ändrade räknat från ingången av 1986 också räntesystemet på dagsmarknaden så att för dagsdepositioner skulle börja betalas en lägre ränta än den som debiteras för dagslån. Differentieringen av dagsräntorna syftade framför allt till att utveckla marknaden med korta pengar mel-

Figur 10.
RÄNTOR

¹ Genomsnitt av dagsvärdena.
² Statistik från början av 1983.
³ Vägd med försäljningen.
⁴ Vägd med emissionsbeloppen.

lan bankerna. Man antog att bankerna i så stor utsträckning som möjligt skulle söka utjämna likviditetsskillnaderna sinsemellan för att dra fördel av räntedifferensen, innan de vände sig till Finlands Bank som deponenter eller låntagare.

Masskuldebrevslån emitterade i Finland

Finlands Bank är enligt "Lag om obligations- och debenturelån samt övriga masskuldebrevslån" skyldig att föra ett register över de masskulde-

brevslån som emitteras av finländska låntagare. Lagen gäller dock inte de lån som emitteras av staten eller Nordiska Investeringsbanken. Enligt lagen kan masskuldebrevslånen vara obligations-, debentur- eller s. k. övriga masskuldebrevslån. För obligationslån måste tryggnads säkerhet ställas och för emission av dylika krävs dessutom tillstyrkande utlåtande av Finlands Bank och tillstånd av statsrådet. För debenturlån, som kan vara antingen kredit- eller riskdebenturlån, får säkerhet inte ställas. Riskdebenturerna har ifall emittenten försätts i konkurs sämre rätt än masskuldebrev i allmänhet. För övriga masskuldebrevslån har kännetecknen inte fastställts i lag. Emission av debenturlån och övriga masskuldebrevslån kräver endast då det gäller banker tillstånd av myndighet.

Andra än staten och Nordiska Investeringsbanken emitterade 1985 i Finland allt som allt 257 masskuldebrevslån med ett sammanlagt nominellt värde av 14.4 mrd mk. Antalet lån växte med omkring en tredjedel jämfört med året innan, medan emissionernas nominella värde ökade med närmare två tredjedelar eller c. 5.5 mrd mk. Uppgången berodde i huvudsak på att en avsevärd del av de masskuldebrevslån som emitterades i Finland såldes till utlandet. Finlands Bank förbjöd tills vidare försäljningen av finländska masskuldebrevslån till utlandet genom ett beslut den 24 juni 1985.

Lånen för allmänheten mer än tredubblades jämfört med föregående år och uppgick allt som allt till 9.4 mrd mk. Omkring hälften härav såldes till utlandet. Lån för andra än allmänheten, vilkas teckning grundar sig på avtal mellan låntagaren och tecknaren — oftast ett penninginstitut — emitterades däremot till ett belopp av c. 5 mrd mk eller en miljard mark mindre än 1984. Nedgången berodde på att bankernas behov att använda sig av masskuldebrevslån och andra låneformer utanför ränteregleringen minskade.

Liksom under de senaste åren bestod lånen till största delen av s. k. övriga masskuldebrevslån, vilkas andel av emissionernas totala nominella värde utgjorde 69 %. Obligationslånen relativa

betydelse som låneform minskade ytterligare, då andelen icke-statliga obligationslån krympte till 17 % från 22 % året innan. Debenturlånen andel växte däremot från 12 till 14 %.

Statsrådet beviljade på grundvalen av Finlands Banks tillstyrkande utlåtande emissionstillstånd för 26 obligationslån. Villkoren för hypoteksbankernas skattefria obligationslån för allmänheten, som uppgick till sammanlagt 1.4 mrd mk, var desamma som för statens obligationslån för allmänheten. Till allmän teckning utbjöds också ett skattepliktigt obligationslån. Företagen har så gott som helt övergått till att använda sig av s.k. övriga masskuldebrevslån i stället för obligationslån.

Debenturlån emitterades till ett nästan dubbelt så stort belopp som ett år tidigare. Till följd av försäljningen till utlandet fyrdubblades antalet övriga masskuldebrevslån för allmänheten och det sammanlagda nominella värdet av emissionerna växte från 1.5 mrd mk till 6.7 mrd mk.

Staten emitterade skattefria obligationer för allmänheten till ett belopp av 5 mrd mk. Av tillväxten på knappt 2 mrd mk i statens upplåning av andra än allmänheten föränleddes hälften av att siffrorna för 1985 också innehåller statens skuldförbindelselån, som inte tidigare upptagits bland masskuldebrevslånen.

Masskuldebrevslånen räntenivå sjönk under året. Den fasta räntan på hypoteksbankernas och statens skattefria 10 års obligationslån för allmänheten uppgick för emissioner i början av året till 11.25 % och för emissioner efter sänkningen av Finlands Banks grundränta till 10.75 %. Räntan på statens skattefria 5 års obligationslån för allmänheten sjönk likaså från 10.25 till 9.75 % (figur 10.D). Medelräntan på nya skattepliktiga masskuldebrevslån för allmänheten utgjorde i januari 13.44 % och i december 11.88 %. Förändringarna återspeglade framför allt den betydande nedgången i dagsräntan under året och de avtagande ränteförväntningarna. För lånen för andra än allmänheten var ränteutvecklingen oenhetlig.

MASSKULDEBREVSLÅN EMITTERADE I FINLAND 1984 OCH 1985

	Antal			Nominellt värde, Mmk		
	1984	1985	Förändring	1984	1985	Förändring
Andra än statens masskuldebrev totalt	192	257	+ 65	8 838	14 379	+ 5 541
Lån för allmänheten sammanlagt	65	140	+ 75	2 896	9 420	+ 6 524
Lån för andra än allmänheten sammanlagt	127	117	— 10	5 942	4 959	— 983
Obligationslån	22	26	+ 4	1 904	2 433	+ 529
lån för allmänheten, hypoteksbanker	9	13	+ 4	950	1 400	+ 450
skattefria	9	12	+ 3	950	1 350	+ 400
skattepliktiga	—	1	+ 1	—	50	+ 50
lån för andra än allmänheten	13	13	—	954	1 033	+ 79
hypoteksbanker	7	8	+ 1	780	1 000	+ 220
företag	6	5	— 1	174	33	— 141
Debenturlån	37	27	— 10	1 066	1 983	+ 917
lån för allmänheten	29	19	— 10	493	1 344	+ 851
lån för andra än allmänheten	8	8	—	573	639	+ 66
Övriga masskuldebrevslån	133	204	+ 71	5 868	9 963	+ 4 095
lån för allmänheten	27	108	+ 81	1 453	6 676	+ 5 223
lån för andra än allmänheten	106	96	— 10	4 415	3 287	— 1 128
Statens masskuldebrevslån totalt	16	26	+ 10	5 073	7 669	+ 2 596
lån för allmänheten, skattefria	11	10	— 1	4 386	5 044	+ 658
lån för andra än allmänheten	5	16	+ 11	687	2 625	+ 1 938
Summa masskuldebrevslån	208	283	+ 75	13 911	22 048	+ 8 137

De konjunkturpolitiska specialdepositionerna

De konjunkturpolitiska specialdepositionerna i Finlands Bank bestod till största delen av de investeringsdepositioner som företagen gjort i anslutning till investeringsreserveringarna. Nya depositioner gjordes under året till ett belopp av 1.8 mrd mk, medan 100 mrd mk återbetalades. Depositionernas sammanlagda belopp växte med drygt 80 % jämfört med året innan och uppgick vid årets slut till 3.8 mrd mk. Merparten av depositionerna, 1.3 mrd mk, gjordes under första halvåret. Detta berodde förutom på företagets goda inkomstutveckling också på att statsrådet hade beslutat att höja maximibeloppet av de investeringsreserveringar

som gjorts för räkenskapsperioder avslutade 1984 från 50 till 70 % av räkenskapsperiodens vinst samt på Finlands Banks beslut att på motsvarande depositioner betala en ränta 1.5 procentenheter under grundräntan, dvs. från början av februari 7.5 %. Räntan på depositionerna, som är skattefri, utgör normalt hälften av grundräntan, men Finlands Bank kan enligt separat beslut också betala en högre ränta.

I syfte att öka investeringsefterfrågan beslöt statsrådet i juni att de investeringsreserveringar som gjorts för räkenskapsperioder avslutade före 1984 skulle få tas i bruk. Användningsperioden började den 1 oktober 1985 utom i Esbo, Grankulla och Van-

da, där den började den 1 april 1986. Tillståndet gällde investeringsdepositioner i Finlands Bank till ett belopp av c. 1.7 mrd mk. Användningsperioden för reserveringarna utgår den 31 december 1987.

Statsrådet beslöt i januari att uppbärandet av exportdepositioner för cellulosa skulle upphöra. Beslutet föranleddes av att exportefterfrågan hade försvagats alltsedan föregående höst, vilket lett till att exportvolymen och exportpriserna börjat sjunka. Uppbörderna av depositioner för tallsågtimmer hade inställts redan i slutet av 1984. Vid utgången av maj uppgick beloppet av exportdepositioner i Finlands Bank till 99 Mmk. Enligt ett beslut av statsrådet i april återbetalades depositionerna för tallsågtimmer, 40 Mmk, i juni och depositionerna för cellulosa, 59 Mmk, i november. På depositionerna erlades en ränta 0.75 procentenheter under grundräntan.

S. k. kommunala konjunkturdepositioner, som statsrådet fattade beslut om i september, gjordes inte i Finlands Bank under 1985.

De särskilda finansieringsarrangemangen

Finlands Banks andel av de särskilda finansieringsarrangemangens kreditbestånd minskade något och utgjorde vid årets slut 4 567 Mmk.

Genom finansieringsarrangemanget för inhemska leveranser (KTR-krediter) skall de finländska företagen vid leveranser av kapitalvaror på den inhemska marknaden garanteras lika goda finansiella konkurrensvillkor som de utländska tillverkarna. Finlands Bank, affärsbankerna och Postbanken deltar i arrangemanget. Villkoren för arrangemanget ändrades inte under året. Finlands Banks andel av den kreditfinansierade delen av köpeskillingen var 30 % och den ränta som debiterades kredittagarna var lika med Finlands Banks grundränta plus en procentenhet.

KTR-krediter reserverades till ett belopp av 1 374 Mmk, varav maskiner till skogsindustrin stod för 32 % och fartyg för 20 %. Vid årets slut var kreditreserveringar på 1 626 Mmk i kraft, dvs. 34 %

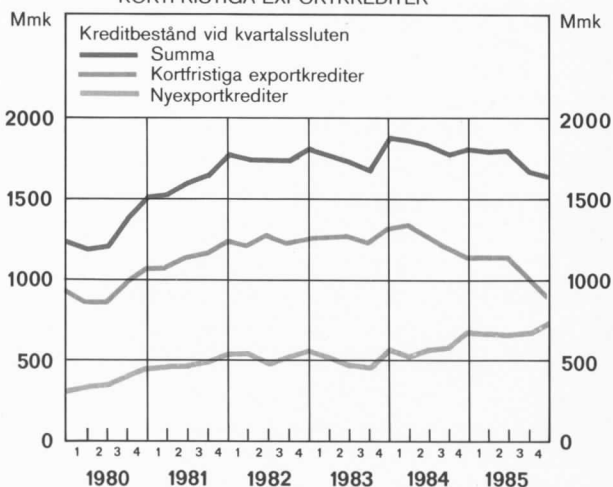
Figur 11.

SÄRSKILDA FINANSIERINGSARRANGEMANG

11.A. FINANSIERING AV INHEMSKA LEVERANSER

11.B. FINANSIERING AV NYEXPORTKREDITER OCH KORTFRISTIGA EXPORTKREDITER

mindre än ett år tidigare. Dragningarna av KTR-krediter uppgick till 2 214 Mmk, vilket var 198 Mmk mera än 1984. Hela kreditbeståndet växte jämfört med föregående år med 643 Mmk till 6 647 Mmk. Härav utgjorde Finlands Banks finansieringsandel 2 924 Mmk (figur 11.A).

Finansieringsarrangemanget med kortfristiga exportkrediter är avsett för finansiering av sådana högst 24 månaders exportkrediter som beviljats i samband med export som skall betalas i konvertibel valuta. Maximibeloppet av de kortfristiga exportkrediter som Finlands Bank beviljar fastställdes vid 1985 års början till i medeltal 20 Mmk per år och företag. Den ränta som debiterades exportörerna var från början av 1985 oberoende av betalningstiden lika med Finlands Banks grundränta plus 0.25 procentenheter.

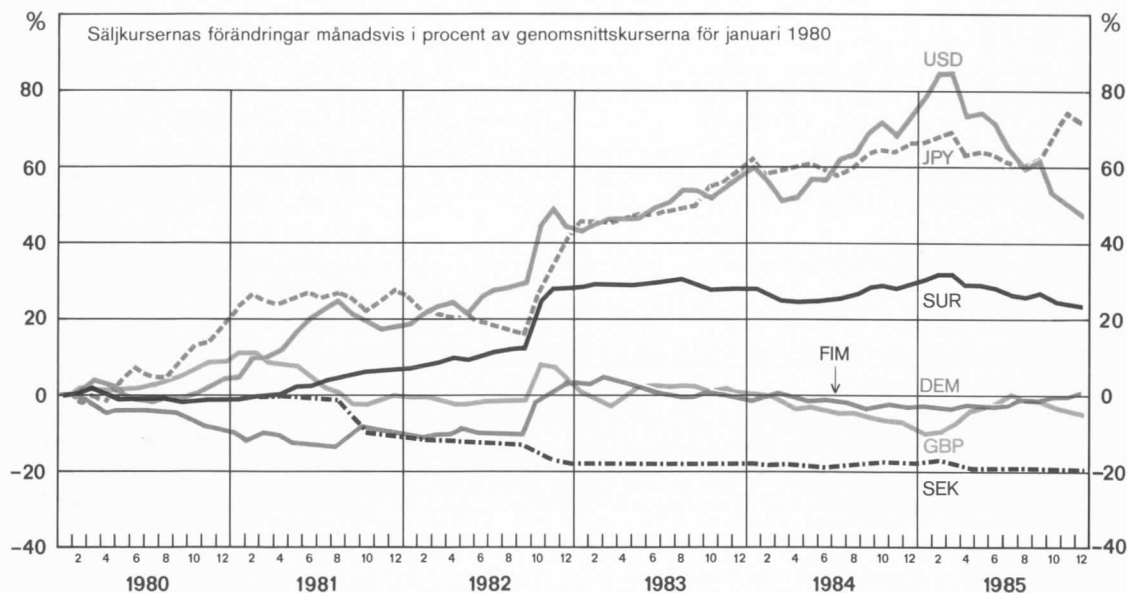
Kreditbeståndet för finansieringsarrangemanget med kortfristiga exportkrediter minskade med 22 % och uppgick vid årets slut till 901 Mmk inkl.

42 Mmk i exportfaktoringkrediter till finansieringsbolag. Av hela kreditbeståndet representerade verkstadsindustrin 43 %, metallindustrin 6 % och textil-, beklädnads- och läderindustrin 14 %. Finansieringen utnyttjades vid årets utgång av 634 företag (figur 11.B).

Med nyexportkrediter finansieras det behov av driftskapital under tillverkningstiden som beror på småindustrins och den medelstora industrins export. De finansierande bankerna debiterade för nyexportkrediterna en ränta som låg 0.75 procentenheter under Finlands Banks grundränta. Kreditbeståndet för finansieringsarrangemanget med nyexportkrediter växte med 67 Mmk eller 10 % jämfört med året innan och uppgick vid årsskiftet till 742 Mmk. Metall- och verkstadsindustrins andel av kreditbeståndet utgjorde 36 %, textil-, beklädnads- och läderindustrins 27 % och pälsdjursfarmernas 13 %. Nyexportkrediter utnyttjades vid årets slut av 2 840 företag, av vilka 1 997 var pälsdjursfarmer.

Figur 12.

DE VIKTIGASTE VALUTORNAS KURSUTVECKLING GENTEMOT MARKEN

VALUTAPOLITIKEN

Den internationella valuta- och finansieringsmarknaden

Kursfluktuationerna på den internationella valutamarknaden var 1985 alltjämt kraftiga (figur 12). I januari—mars fortsatte dollarns långvariga uppgång i förhållande till övriga valutor. En delorsak härtill var räntenivåns stegring i Förenta staterna. I februari intervenerade en del centralbanker i syfte att sänka dollarkursen, men effekten blev tillfällig. Under de tre sista kvartalen försvagades dollarn avsevärt till följd av bl. a. osäkerheten om den amerikanska penningpolitiken och de omfattande centralbanksinterventionerna av de s. k. G5-länderna på hösten. På den internationella valuta- och penningmarknaden ökade osäkerheten genom att de mest skuldsatta u-länderna fortlöpande måste omförhandla sina skulder.

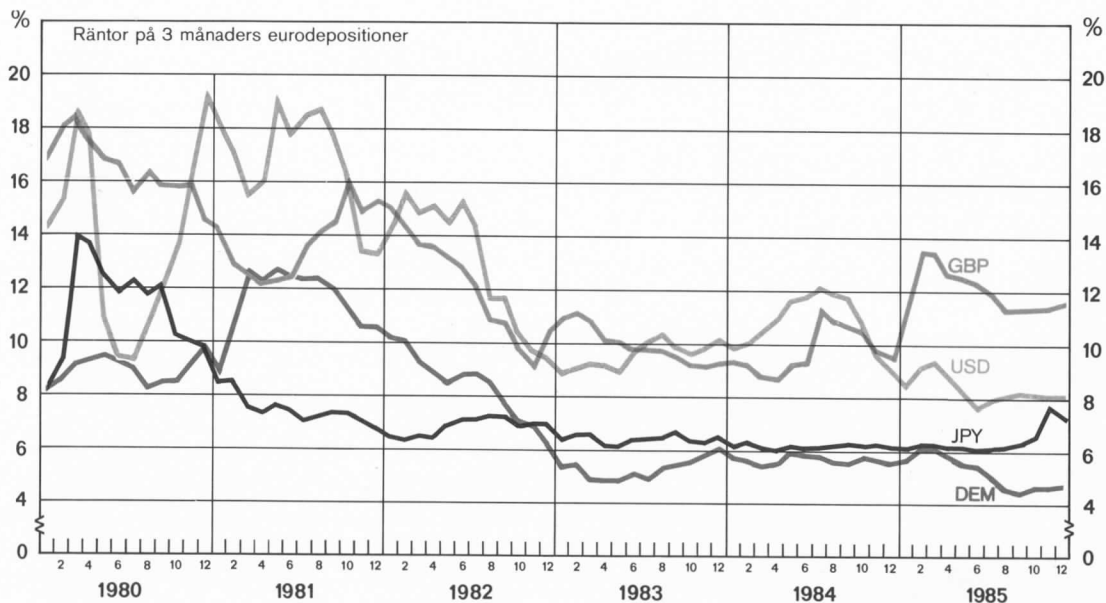
Den långsammare ekonomiska tillväxten och den lättare penningpolitiken ledde till att räntenivån i Förenta staterna sjönk betydligt sedan året innan. På grund av bl. a. de ekonomisk-politiska åtgärder-

na varierade räntorna emellertid ansevärt under årets lopp (figur 13). I januari—februari steg räntorna, då penningpolitiken stramades åt. I mars—juni sjönk de däremot, vilket kunde tillskrivas de försämrade ekonomiska utsikterna och den lättade penningpolitiken. Under andra halvåret stabiliserades räntorna på en något högre nivå än i juni.

I Storbritannien bidrog förväntningarna om oljeprissänkningar och de utdragna tvisterna på arbetsmarknaden till att försvaga pundet. Räntenivån gick under en kort tidsperiod i början av året upp med c. fyra procentenheter, då centralbanken försökte bryta det fortsatta fallet i pundkursen. Resultatet blev en förstärkning av pundet och en lättning i penningpolitiken. Då förväntningarna om en sänkning av oljepriset tilltog, försvagades pundet mot slutet av året ånyo gentemot andra valutor än dollarn.

Den japanska yenen steg fr. o. m. september i förhållande till andra viktiga valutor. Utvecklingen förklarades av den japanska centralbankens omfattande interventioner och den därtill hörande åtstram-

Figur 13.
EURODEPOSITIONERNAS RÄNTOR

ningen av penningpolitiken. Förtroendet för D-marken ökade och räntan på denna (angiven som tre månaders eurodepositionsränta) gick ned med omkring en procentenhet; vid slutet av året utgjorde den c. 4.5 %. Utvecklingen betingades bl. a. av bromsningen av inflationstakten, den fortsatta återhållsamheten i finanspolitiken och svagheten hos vissa andra viktiga valutor.

Även om de internationella räntorna allmänt sjönk, förblev realräntorna höga beroende på att inflationen samtidigt avtog. T. ex. i Förenta staterna uppgick de kortfristiga realräntorna till i genomsnitt 5 % under året och i Förbundsrepubliken Tyskland till knappa 4 %.

Kurserna inom det europeiska valutasystemet (EMS) justerades den 22 juli till följd av den italienska lirans försvagning. Lirans medelkurs skrevs ned med 6 %, medan de övriga medlemsländernas medelkurser skrevs upp med 2 %. Under andra halvåret förekom tidvis spekulationer om en ny justering av EMS-kurserna, men någon sådan företogs inte.

Aktiviteten på den internationella finansieringsmarknaden var livlig hela året och t. ex. ränte- och valutaswapkontrakt utnyttjades i mycket större utsträckning än tidigare. Ränthenivåns fall ökade upplåningen på såväl euromarknaden som de nationella kapitalmarknaderna. Tyngdpunkten låg dock på euromarknaden, där obligationsemissionerna och kortfristiga kreditarrangemang av typen skuldsedellån i hög grad ökade. Beloppet av sedvanliga eurokrediter var däremot mindre än året innan.

Krediternas totalsumma på den internationella finansieringsmarknaden steg i fjol enligt uppskattning till drygt 250 mrd dollar. Obligationsemissionerna stod för 160 mrd dollar, som till största delen utgjordes av eurobondlån. De utländska emissionerna på de viktigaste nationella kapitalmarknaderna höll sig som helhet taget på samma nivå som 1984. Utlänningars tillträde till dessa marknader underlättades i många länder, tydligast dock i Japan och Förbundsrepubliken Tyskland. Emis-

sionsbeloppet för obligationer med rörlig ränta var alltså stort i synnerhet på eurobondmarknaden.

Av krediterna på den internationella marknaden gick merparten alltså till industriländerna. I-ländernas låntagning bestod främst av värdepapperskrediter, medan u-länderna i huvudsak upptog banklån. Också i fjol var en stor del av upplåningen konvertering av gamla lån, som härigenom fick fördelaktigare villkor.

Den inhemska valutamarknaden samt valutapolitiken

För den inhemska valutamarknaden var 1985 ett relativt lugnt år. Förtroendet för den finska marken förblev gott. Variationsområdet för Finlands Banks valutaindex var detsamma hela året. Kapitaltransaktionernas struktur förändrades dock märkbart. Kapitalimporten via Helsingfors Fondbörs växte under början av året särskilt kraftigt, och Finlands Bank blev på sommaren tvungen att tills vidare förbjuda försäljningen av masskuldebrev till utomlands bosatta (valutautlåningar) via fondbörsen. På terminsmarknaden skedde en nettokapitalimport. Finlands Banks konvertibla valutareserv fluktuerade något under året men översteg vid årsslutet en aning nivån i början av året. Däremot minskade bankens terminsköp av valutor och beloppet av dess terminskontrakt vände klart nedåt.

Valutakurspolitiken

Finlands Banks valutaindex låg hela året under mittpunkten för sitt variationsområde. Liksom under tidigare år höll Finlands Bank valutaindextalet inom mycket snäva gränser. Sedan början av juni har banken dock i viss mån låtit marknadsläget påverka de dagliga noteringarna av valutaindexet (figur 14.A). Denna obetydliga, närmast tekniska förändring minskade Finlands Banks behov att delta på valutamarknaden.

Vikterna i formeln för beräkning av valutaindex justerades fem gånger under året i enlighet med omstruktureringen av Finlands utrikeshandel.

Ehuru markens värde enligt det officiella valutain-

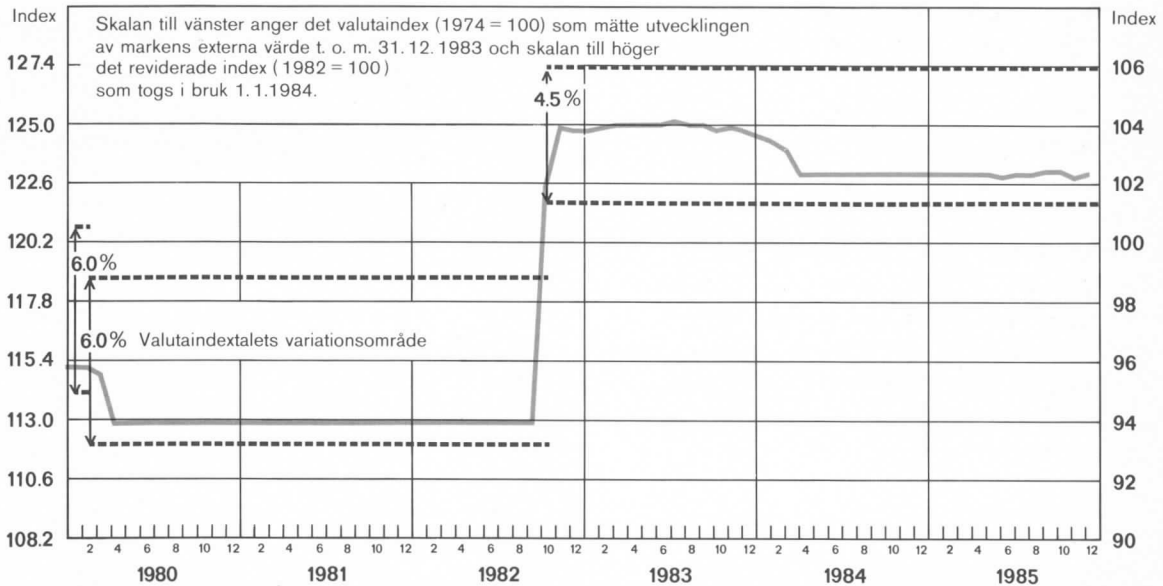
dexet var stabilt, varierade det en hel del mätt med ett betalningsvägt index och med MERM-indexet (figur 14.B). Detta berodde framför allt på att dollarns vikt i dessa index är större än i det officiella valutaindexet.

De inbördes kursfluktuationerna på den internationella valutamarknaden återspeglades direkt i markkurserna för de valutor som noteras av Finlands Bank. US-dollarns säljkurs sjönk under året med c. 17 %, medan säljkursen för D-marken steg

Figur 14.

UTVECKLINGEN AV MARKENS EXTERNA VÄRDE

14.A.

14.B.

med 6 % och för det brittiska pundet med 2.5 %. Den svenska kronans kurs gick under hela året ned i jämn takt, allt som allt med c. 2 %. Sovjetrubeln försvagades med c. 5 % i förhållande till marken (figur 12 och tabell 12).

Terminskurserna sjönk på grund av att räntedifferensen mellan Finland och andra länder krympte. Medan terminskursen för dollarn ännu i början av året översteg avistakursen med c. 5.5 % i årstakt, var skillnaden i slutet av året endast 2.7 %.

De utländska kapitaltransaktionerna och terminsmarknaden

Det redan 1984 rikliga inflödet av utländskt kapital fortfor i synnerhet under början av året. Då tilltog framför allt försäljningen av masskuldebrev till utlandet. Mot slutet av året härrörde kapitalimporten i första hand från tillväxten i bankernas utländska skuld. I motsats till året förut reducerades terminsmarknadens volym i fjol.

Den långfristiga utländska upplåningen uppgick 1985 till 13.0 mrd mk eller omkring en miljard mindre än föregående år. De förmånliga kreditvillkoren på den internationella kapitalmarknaden och den

VILLKOREN FÖR FINANSIERINGSLÅN MED FAST OCH MED RÖRLIG RÄNTA 1980—1985

	Lån med fast ränta		Lån med rörlig ränta	
	Medel-ränta %	Genom-snittlig betal-ningstid år	Genom-snittlig ränte-marginal %	Genom-snittlig betal-ningstid år
1980	7.9	7.4	0.53	6.5
1981	11.7	6.6	0.52	6.5
1982	11.0	5.6	0.50	5.9
1983	9.8	5.8	0.56	4.0
1984	9.5	7.0	0.35	7.5
1985	8.3	7.3	0.29	7.4

goda tillgången på lånekapital gynnade alltjämt en konvertering av lånen. Framst staten omvandlade mera än tidigare sina lån till nya med fördelaktigare villkor. Utvecklingen på marknaden kom också till synes i villkoren för den finländska upplåningen i utlandet: räntekostnaderna sjönk och den genomsnittliga kredittiden var ännu lång. De stora amorteringarna medförde att den långfristiga nettoupplåningen reducerades från 6.5 mrd mk 1984 till 4.8 mrd mk 1985.

Nettoinflödet av långfristigt kapital uppgick 1985 till 8.0 mrd mk, vilket var ungefär en och en halv miljard mera än året innan. Nettoinflödet av låne-

KAPITALFLÖDE 1985, MMK

	1.1—30.6.	1.7—31.12.
A Nettoinflöde av långfristigt kapital	+ 5 652	+ 2 345
Krediter	+ 2 426	+ 3 063
Direktinvesteringar	— 1 035	— 627
Portföljinvesteringar	+ 4 304	— 40
— Emissioner i utlandet	— 4	— 6
— Placeringar via Helsingfors		
Fondbörs	+ 4 308	— 34
Medlemsandelar	— 43	— 51
B Nettoinflöde av kortfristigt kapital	+ 171	— 424
Företag	— 3 334	— 1 718
Banker (exkl. terminssäkring)	+ 1 772	— 103
Bankernas terminssäkring	+ 1 733	+ 1 397
Summa (A + B)	+ 5 823	+ 1 921

kapital blev c. 5.5 mrd mk eller en och en halv miljard mindre än 1984. Härav var statens andel (inkl. medlemsandelar) 1.4 mrd mk, bankernas 2.3 mrd mk och företagens och övriga finansinstituts c. 1.7 mrd mk.

Det lyfta beloppet av långfristiga exportkrediter till utlandet, vilka räknas till nettoflödet av lånekapital, uppgick till c. 0.5 mrd mk eller betydligt mindre än förra årets 3.3 mrd mk. Nedgången berodde i hög grad på att fartygs- och andra varuleveranser inte var lika stora som ett år tidigare. Också de internationella strävandena att skära ned stödet i form av exportkrediter sänkte kreditbeloppet.

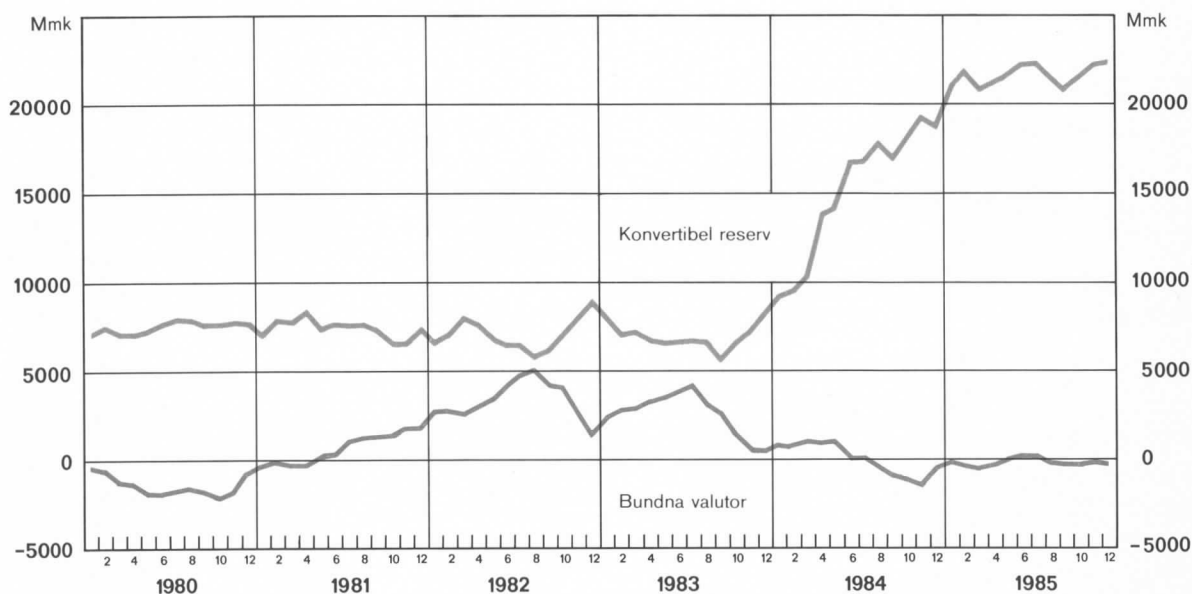
Att så litet privat lånekapital importerades orsakades delvis av att portföljinvesteringarna växte framför allt genom den rikliga försäljningen till utlandet av masskuldebrev i mark emitterade i Fin-

land. Medan försäljningen under hela 1984 hade utgjort 1.0 mrd mk, nådde den redan under första halvåret 1985 en så hög nivå som 4.5 mrd mk. Denna finansieringskanal fortsatte att öka i omfång tack vare markens stabila externa värde och den goda avkastningen för placerarna, ända tills Finlands Bank i slutet av juni bl. a. av penningpolitiska skäl förbjöd försäljningen av masskuldebrev i mark till utlandet.

Anskaffningen av utländskt riskkapital genom aktieemissioner riktade till utlandet upphörde så gott som helt efter de senaste årens livliga försäljningar. Emissionsutbudet dämpades bl. a. av maximigränsen på 20 % för utlandsägandet i företagen. Också efterfrågan på aktier var svag, vilket delvis berodde på de instabila aktiekurserna.

Alltsedan 1983 har de finländska utlandsinveste-

Figur 15.
FINLANDS BANKS VALUTARESERV

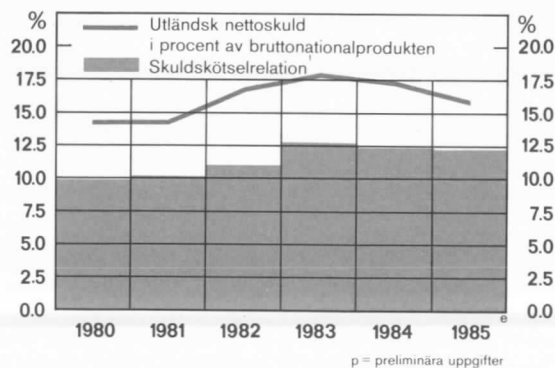
ringarna i form av eget kapital ökat sin andel av den långfristiga utländska bruttofordran. Den viktigaste anledningen härtill har varit företagets fortsatta internationalisering. Nettobeloppet av direktinvesteringar i utlandet uppgick 1985 till över 2 mrd mk. Utländska företags direktinvesteringar i Finland belöpte sig till 0.4 mrd mk netto.

Nettointflödet av kortfristigt kapital 1984 övergick 1985 i ett nettoutflöde på grund av att räntedifferensen mellan Finland och andra länder krympte under året. Företagens kortfristiga utländska nettoskulder minskade med 5.1 mrd mk. Valutabankernas kapitalimport utvecklades på samma sätt som året innan. Bankernas kortfristiga utländska nettoskuld ökade under året som helhet med 4.8 mrd mk. Ökningen föranleddes delvis av att finansieringen av exportfordringar växte bl. a. för att kassareservskyldighet vid början av året hade införts för företagets motsvarande direkta upplåning i utlandet. Bankernas köp av terminsvaluta från företagen och utlandet minskade under året från 23.5 till 16 mrd mk. Då beloppet av Finlands Banks köpkontrakt emellertid gick ned betydligt mera, upptog bankerna ett större belopp utländska krediter än föregående år för att täcka de kursrisker som uppstod genom terminskontrakten. Avistasäkringens belopp tilltog i synnerhet i början av året och under årets sista månader.

Den konvertibla valutareserven steg enligt Finlands Banks balansräkning med 3.5 mrd mk till 22.4 mrd mk (figur 15 och tabell 2). Reserven av bundna valutor förändrades inte just alls och rörde sig under årets lopp mellan -0.5 och 0.3 mrd mk. Värdet av valutabankernas terminsförsäljningskontrakt med Finlands Bank reducerades under året med c. 11 mrd mk.

Finlands långfristiga utländska nettoskuld uppgick vid slutet av 1985 till 58.0 mrd mk. Tack vare bytesbalansens jämna utveckling minskade utgifterna för skötseln av den utländska nettoskulden i förhållande till bytesbalansens inkomster till 12.3 %. Finlands hela utländska nettoskuld var 53.5 mrd mk, dvs. 15.8 % av bruttonationalprodukten till marknadspris (figur 16 och tabell 13).

Figur 16.
UTVECKLINGEN AV SKULDSÄTTNINGEN

Utgifterna för skötseln av hela den utländska nettoskulden (amorteringar + räntor) i procent av bytesbalansens inkomster. Utgifterna omfattar inte amorteringarna på Finlands Banks reservkrediter och oljefaciliteten.

De valutapolitiska åtgärderna och ändringarna av valutabestämmelserna

De ändringar av valutabestämmelserna som Finlands Bank företog syftade snarast till att modernisera och förenkla valutaregleringen. Under 1985 justerades bestämmelserna om bl. a. försäljning av masskuldebrev till utlandet, bankernas valuta-position och terminsmarknaden. Dessutom utfärdade banken direktiv om options- och futureskontrakt. I slutet av året fattades beslut om de nya och något liberalare valutabestämmelser som trädde i kraft den 1 januari 1986.

I februari förbjöd Finlands Bank valutabankerna att finansiera inhemska krediter i utländsk valuta med valuta som skaffats som täckning för terminskontrakt eller med valutadepositioner från andra banker. Härigenom skulle en ansvällning av den inhemska kreditgivning som var förbunden med valutarisker städjas.

I mars fick valutabankerna rätt att förmedla valutaoptioner samt valuta- och räntefutures till i Finland bosatta (valutainlåningar) för att förbättra

företagens möjligheter att skydda sig mot valutarisiker. Rätten gällde dock inte optioner i mark. Samtidigt beviljades valutabankerna tillstånd att ställa valutautlåningar garantier för andra valutautlåningar. Vidare slopades även det formella kravet på Finlands Banks tillstånd för dividender från direktinvesteringar.

I juni förbjöd Finlands Bank tills vidare försäljningen av masskuldebrev noterade på Helsingfors Fondbörs till valutautlåningar, eftersom denna i januari—juni 1985 hade ökat markant. Syftet var bl. a. att även i fortsättningen effektivt kunna reglera inflödet av långfristigt kapital och trygga förutsättningarna för penningpolitiken.

Vid början av juli uppställdes nya limiter för de olika bankernas valutapositioner gentemot finska mark. Härvid beaktades i möjligaste mån den kraftiga tillväxten i bankernas utrikesoperationer och de viktigaste handelsvalutornas kursutveckling.

Den 1 september trädde nya, preciserade direktiv om terminsmarknaden i kraft. I motsats till tidigare beslöt Finlands Bank att som kommersiell bakgrund för terminsaffärer även godkänna företagens valutapositioner. Sättet för beräkning av nettopositionen skulle särskilt godkännas av Finlands Bank. Liksom tidigare kunde företagen terminera endast för att minska sin valutarisk.

I december fattades beslut om en totalrevidering av valutabestämmelserna. Revideringen trädde i kraft den 1 januari 1986 och skulle framför allt göra bestämmelserna klarare. Den innebar inte någon väsentlig förändring av valutaregleringen. Även om bestämmelserna på vissa punkter lindrades, förblev största delen av kapitaltransaktionerna alltjämt beroende av Finlands Banks tillstånd.

Vid revideringen bibehölls valutaregleringssystemets tre nivåer, nämligen valutalagen, statsrådets beslut samt Finlands Banks beslut och bestämmelser. Riksdagen ger genom valutalagen statsrådet befogenhet att besluta om att Finlands Banks

valutaregleringsfullmakter tas i bruk, varefter Finlands Bank utfärdar behövliga detaljerade bestämmelser och genomför regleringen i praktiken. Den nya valutalagen och de bestämmelser som utfärdas med stöd av denna gäller till utgången av 1990.

De viktigaste förändringarna i de nya bestämmelserna bestod i att systemet med övertidsavgifter för importen avskaffades och att portföljinvesteringarna i utlandet i någon mån liberaliserades. Andra justeringar var att maximibeloppet av den valuta som kan beviljas för köp av en fritidsbostad i utlandet höjdes, att stadgandena om betalningar till och från länder som Finland har betalningsavtal med preciserades, att köp av resevaluta underlättades, att fondkommissionärernas rättigheter utvidgades och att Finlands Banks tillstånd inte längre behövs för rena riskförsäkringar.

Arrangemangen med de länder som Finland har betalningsavtal med

Finland hade vid slutet av 1985 clearingbaserade avtal med Sovjetunionen, Bulgarien och Tyska demokratiska republiken. Finland och Bulgarien började den 1 april 1985 använda finska mark som clearingvaluta och ändrade samtidigt kreditlimiten för clearingkontot från 3 milj. US-dollar till 25 milj. finska mark. Clearingvalutan mellan Finland och Tyska demokratiska republiken är fortfarande finska mark och mellan Finland och Sovjetunionen rubel.

Under 1985 fortsatte experimentet med konvertibla US-dollar inom handeln mellan Finland och Polen, och i december kom man överens om att också finska mark kan användas som betalningsvaluta under 1986. Finland och Tjeckoslovakien enades i augusti 1985 om att experimentet med konvertibla valutor räknat från början av 1986 automatiskt skulle förlängas med tre år i taget, om inte annat senare bestäms. Clearingavtalen med Polen och Tjeckoslovakien är formellt alltjämt i kraft.

Clearingavtalet mellan Finland och Ungern upphävdes den 31 januari 1985. Övergången till betal-

ningar i konvertibla valutor orsakades av Ungerns inträde i Internationella valutafonden, vilket förutsatte att det bilaterala betalningsarrangemanget avvecklades.

I november undertecknade Finlands Bank och Sovjetunionens Utrikeshandelsbank ett avtal om betalningsredovisning och bokföring som anslöt sig till avtalet mellan Finland och Sovjetunionen om 1986—1990 års varuutbyte och betalningar.

Betalningsläget mellan Finland och Sovjetunionen förblev rätt balanserat 1985. Vid årets början hade

Finland en 95 milj. rubel eller c. 700 Mmk stor skuld på clearingkontot med Sovjetunionen. Vid slutet av året uppgick Finlands skuld till 75 milj. rubel eller c. 540 Mmk trots att den bilaterala bytesbalansen uppvisade ett överskott på 2.2 mrd mk för Finland. Att kontosaldot höll sig i det närmaste oförändrat förklarades främst av att betalningarna för fartygsexporten var betydligt mindre än värdet av fartygsleveranserna. Kring halvårsskiftet sjönk Finlands clearingskulld tillfälligt närmast beroende på att importen av råolja var ringa under början av året och att betalningarna för fartygsexporten till stor del inföll i maj—juli.

FINLANDS BANKS BALANSRÄKNING OCH RESULTATRÄKNING

Finlands Banks balansräkning vid utgången av 1985 och det närmast föregående året presenteras på s. 28—29. Balansräkningen uppgörs och publiceras enligt reglementet fyra gånger i månaden. Av tabell 1 framgår balanserna vid varje månads slut 1985. Utvecklingen av de viktigaste posterna i balansräkningen illustreras i figur 17. På s. 32 återges resultaträkningarna för 1985 och året innan.

UTLANDET

Finlands Banks utländska nettotillgodohavanden växte under året med 3 649 Mmk till 21 225 Mmk. De utländska nettotillgodohavandena var högst under sommaren och lägst vid början av året.

Bankens konvertibla valutareserv steg 1985 med 3 529 Mmk till 22 359 Mmk. Till den konvertibla valutareserven räknas guld, de särskilda dragningsrätterna, reservtranchen i Internationella valutafonden och de konvertibla valutafordringarna minus de konvertibla valutaskulderna. De konvertibla valutorna omfattar också utländska masskuldebrev. De viktigaste förändringarna i reserven bestod i att

guldreserven ökade med 349 Mmk och de konvertibla valutorna med 3 221 Mmk.

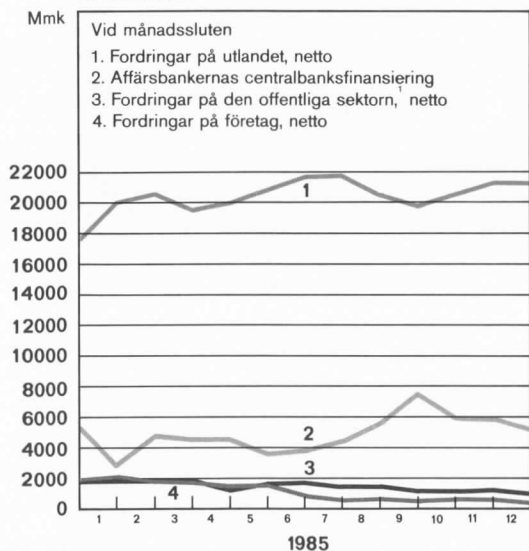
Den bundna valutareserven visade utom alldeles i början av året och under sommarmånaderna ett underskott. Underskottet var störst eller 773 Mmk i mars. Det största överskottet, 352 Mmk, uppstod i juni. Underskottet krympte under året med 52 Mmk så att det vid årsslutet uppgick till 285 Mmk.

Finlands Banks övriga fordringar på utlandet och övriga utländska skulder bestod endast av posterna i Internationella valutafonden. Markandelen i valutafonden, som ingår i fordringarna, sjönk närmast på grund av kursändringar med 190 Mmk till 2 645

Figur 17.

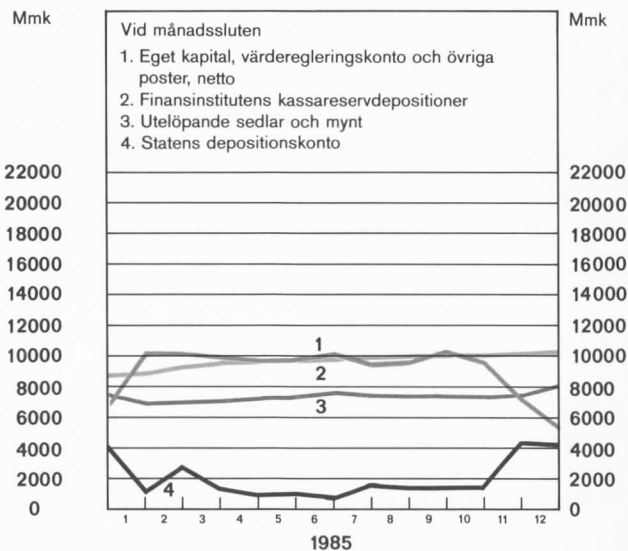
FINLANDS BANKS BALANSRÄKNING

FORDRINGAR

Exkl. statens depositionskonto.

SKULDER

BALANSRÄKNING, MK

AKTIVA	31.12.1984		31.12.1985	
Guld- och valutafordringar				
Guld	1 732 450 215,16		2 081 473 367,59	
Särskilda dragningsrätter	936 291 154,35		930 718 648,41	
Reservtranchen i Internationella valutafonden	859 160 888,69		774 979 217,59	
Konvertibla valutor	15 387 258 835,37		18 607 612 626,92	
Bundna valutor	387 365 732,39	19 302 526 825,96	255 590 259,39	22 650 374 119,90
Övriga fordringar på utlandet				
Markandelen i Internationella valutafonden	2 835 209 750,30	2 835 209 750,30	2 645 250 356,40	2 645 250 356,40
Fordringar på finansinstitut				
Bankernas checkräkningar	530 154 296,21		—	
Dagslån	5 017 630 093,37		5 218 487 781,07	
Kontantmedelskrediter	1 562 859 000,—		1 925 099 000,—	
Masskuldebrev	1 998 465 001,20		2 065 466 655,90	
Övriga	56 312 471,48	9 165 420 862,26	46 960 952,17	9 256 014 389,14
Fordringar på den offentliga sektorn				
Statens skuldebrev	1 000 000 000,—		—	
Masskuldebrev	123 711 258,60		118 271 158,20	
Statens metallmyntsansvar	806 083 817,50		890 363 082,50	
Övriga	21 430 579,95	1 951 225 656,05	14 272 062,88	1 022 906 303,58
Fordringar på företag				
Exportfinansiering	1 786 124 696,49		1 601 267 819,72	
Finansiering av inhemska leveranser	2 859 726 439,43		2 923 610 156,67	
Masskuldebrev	114 492 999,06		80 834 081,85	
Övriga	85 657 056,48	4 846 001 191,46	73 342 548,66	4 679 054 606,90
Övriga tillgångar		141 755 661,43		145 789 189,14
SUMMA		38 242 139 947,46		40 399 388 965,06

Mmk. Av skulderna minskade Internationella valutafondens markkonton i huvudsak beroende på kursändringar också med 190 Mmk och de tilldelade särskilda dragningsrätterna enbart till följd av kursändringar med 68 Mmk. Kursändringarna orsakades av att såväl markandelen som markkontona beräknas på grundvalen av kursen för SDR enligt praxis i Internationella valutafonden.

FINANSINSTITUTEN

Finansinstitutens nettotillgodohavande hos Finlands Bank växte med 184 Mmk och var vid årets slut 2 897 Mmk.

Affärsbankernas hela centralbanksfinansiering minskade under året med 289 Mmk. Den uppgick

PASSIVA	31.12.1984		31.12.1985	
Valutaskulder				
Konvertibla valutor	84 625 700,48		35 580 755,14	
Bundna valutor	724 719 266,45	809 344 966,93	540 182 349,73	575 763 104,87
Övriga utländska skulder				
Internationella valutafondens markkonton	2 835 316 854,27		2 645 338 209,12	
Tilldelade särskilda dragningsrätter	916 941 635,90	3 752 258 490,17	848 899 909,40	3 494 238 118,52
Utelöpande sedlar och mynt				
Sedlar	6 744 246 289,—		7 303 733 658,—	
Metallmynt	697 714 314,78	7 441 960 603,78	767 807 115,93	8 071 540 773,93
Skulder till finansinstitut				
Bankernas checkräkningar	146 619 006,49		55 851,34	
Dagsdepositioner	2 216 371 727,28		1 204 627 078,60	
Kassareservdepositioner	8 696 484 811,65		10 222 236 587,72	
Kapitalimportdepositioner	744 534 210,—		639 260 170,—	
Övriga	75 321 645,23	11 879 331 400,65	86 939 097,95	12 153 118 785,61
Skulder till den offentliga sektorn				
Checkräkningar	832 158,01		371 047,09	
Statens depositions-konto	4 200 000 000,—		4 300 000 000,—	
Exportdepositioner	75 791 226,—		—	
Kapitalimportdepositioner	—		—	
Övriga	249 811,47	4 276 873 195,48	260 763,04	4 300 631 810,13
Skulder till företag				
Investerings- och fartygs- anskaffningsdepositioner	2 126 454 941,47		3 840 890 639,12	
Kapitalimportdepositioner	668 058 178,76		423 943 037,97	
Övriga	19 048 094,54	2 813 561 214,77	2 127 020,99	4 266 960 698,08
Övriga skulder		15 631 977,71		13 910 168,96
Värderegleringskonto och reserveringar		963 048 199,94		1 638 698 268,31
SITRAs kapital		400 000 000,—		400 000 000,—
Eget kapital				
Grundfond	5 000 000 000,—		5 000 000 000,—	
Reservfond	638 104 181,08		764 117 039,56	
Odisponerade vinstmedel	—		—	
Räkenskapsårets vinst/förlust	252 025 716,95	5 890 129 898,03	—279 589 802,91	5 484 527 236,65
SUMMA		38 242 139 947,46		40 399 388 965,06

vid årets början till 5 508 Mmk, varav dagslånen stod för 5 018 Mmk och checkkrediterna för 490 Mmk. Praxis i fråga om bankernas checkräkningar ändrades vid början av december så, att checkräkningssaldona automatiskt började överföras till dagslåne- eller dagsdepositionskontona. Därefter har affärsbankernas hela centralbanksfinansiering varit lika med summan av deras dagslån.

Centralbanksfinansieringen var lägst eller knappt 3 mrd mk vid slutet av januari beroende på den normala säsongrörelsen och tillväxten i valutarese-ven. Under första halvåret varierade skuldbeloppet mellan 4 och 6 mrd mk. På sensommaren ökade skulden avsevärt på grund av nedgången i valuta-reserven och den åtstramande effekten av stats-hushållningen. Högst eller till drygt 9 mrd mk steg

centralbanksfinansieringen i början av september och oktober.

Affärsbankerna hade vid slutet av året upptagit 5 219 Mmk i dagslån på Finlands Banks dagsmarknad. Detta var 201 Mmk mera än vid föregående årsskifte. Det genomsnittliga beloppet av affärsbankernas dagslån översteg 1984 års genomsnitt med 2 636 Mmk. Bankernas dagsdepositioner sjönk med 1 011 Mmk till 1 205 Mmk. Av dessa utgjorde affärsbankernas depositioner 580 Mmk. Det genomsnittliga beloppet av dagsdepositionerna var 1 395 Mmk större än 1984.

Finlands Bank placerade vid årets slut 4 014 Mmk på dagsmarknaden, vilket var 1 212 Mmk mera än ett år tidigare. Under första halvåret översteg bankernas dagsdepositioner tidvis dagslånen. Depositionsöverskottet mottogs av Finlands Bank. Under 1985 placerade Finlands Bank i medeltal 1 285 Mmk på dagsmarknaden. Året innan hade Finlands Bank mottagit ett depositionsöverskott på i genomsnitt 39 Mmk från dagsmarknaden.

De räntefria kontantmedelskrediterna, med vilka Finlands Bank finansierar penninginstitutens innehav av sedel- och myntkassor, uppgick vid årsslutet till 1 925 Mmk eller 362 Mmk mera än ett år tidigare. Finlands Banks innehav av sådana masskuldebrev som finansinstituten emitterat gick upp med 66 Mmk till 2 065 Mmk.

Kassareservdepositionerna ökade under året med 1 526 Mmk. Uppgången berodde uteslutande på att depositionsbasen växte. Under årets lopp steg affärsbankernas (exkl. ACA och SCAB) andel av kassareservdepositionerna från 42 till 43 %, medan andelsbankernas (inkl. ACA) andel förblev vid 21 % och sparbankernas (inkl. SCAB) vid 25 %. Vid årets slut uppgick kassareservdepositionerna i Finlands Bank till sammanlagt 10 222 Mmk. Finansinstitutens kapitalimportdepositioner krympte med 106 Mmk till 639 Mmk.

Utöver fordringarna och skulderna har finansinstituten en del ansvarsförbindelser gentemot Finlands Bank. Dessa har uppkommit i samband med bankens särskilda finansieringsarrangemang. Be-

loppet av export- och nyexportväxlarna, som bankerna bär ansvaret för, var vid årsslutet 1 601 Mmk. De garantier som bankerna lämnat Finlands Bank för KTR-krediterna belöpte sig till 2 924 Mmk.

DEN OFFENTLIGA SEKTORN

Finlands Bank hade vid slutet av året en nettoskuld till den offentliga sektorn på 3 277 Mmk. Detta var 951 Mmk mera än ett år tidigare.

Finlands Banks fordringar på den offentliga sektorn minskade med 928 Mmk till 1 023 Mmk. Under årets lopp betalade staten tillbaka hela det skuldebrevslån på 1 000 Mmk som Finlands Bank hade beviljat staten i slutet av 1982. Bankens innehav av statens masskuldebrev sjönk med 6 Mmk. Statens metallmyntsansvar växte med 85 Mmk. Dess motpost i balansräkningen är utelöpande metallmynt.

Skulderna till den offentliga sektorn gick upp med 23 Mmk till 4 300 Mmk. Medlen på statens depositionskonto steg med 100 Mmk. De exportdepositioner som staten uppburit av företagen — vid början av 1985 sammanlagt 76 Mmk — återbetalades till företagen under årets lopp.

FÖRETAGEN

Finlands Banks nettoutlåning till företagen minskade under året med 1 620 Mmk eller 80 % till 412 Mmk.

Finlands Banks fordringar på företag sjönk med 167 Mmk. Exportfinansieringen, som omfattar kortfristiga exportkrediter och nyexportkrediter, föll med 185 Mmk. De kortfristiga exportkrediterna gick ned med 252 Mmk, medan nyexportkrediterna gick upp med 68 Mmk. Finansieringen av inhemska leveranser växte med 64 Mmk. Kreditbeståndet för dessa tre särskilda finansieringsarrangemang belöpte sig vid årets slut till sammanlagt 4 525 Mmk. Dessutom innehade banken växlar i anslutning till exportfactoringfinansieringen till ett värde av 42 Mmk. I balansräkningen har dessa införts bland de övriga fordringarna på finansinstitut. Finlands

Banks innehav av masskuldebrev emitterade av företagen reducerades med 33 Mmk till 81 Mmk.

Finlands Banks skulder till företag ökade med 1 453 Mmk. Investerings- och fartygsanskaffningsdepositionerna steg med 1 714 Mmk till 3 841 Mmk, varav investeringsdepositionerna stod för 3 818 Mmk och fartygsinvesteringsdepositionerna för 23 Mmk. Företagens kapitalimportdepositionerna sjönk med 244 Mmk till 424 Mmk. Sedan början av 1985 har i kapitalimportdepositionerna också ingått de kassareservdepositioner som företagen gjort på basis av sin kortfristiga upplåning i utländska banker. Dessa depositioner utgjorde vid årsskiftet 253 Mmk.

UTELÖPANDE SEDLAR OCH MYNT

Beloppet av utelöpande sedlar och mynt steg med 630 Mmk eller 8.5 %. Ökningen motsvarade i stort sett den nominella tillväxten i ekonomin. Vid slutet av året uppgick beloppet av utelöpande sedlar och mynt till 8 072 Mmk, varav sedelstocken svarade för 7 304 Mmk och mynten för 768 Mmk. Dessutom ingår i balansposten "övriga skulder" sedlar i den gamla myntenheten till ett värde av 9 Mmk.

ÖVRIGA BALANSPOSTER

Bankens eget kapital exkl. räkenskapsårets resultat uppgick enligt bokslutet till 5 764 Mmk, vilket var 126 Mmk mera än vid slutet av 1984. Av ba-

lansomslutningen representerade det egna kapitalet 14.3 %.

Värdet av bankens fastigheter, inventarier, aktier och andelar har i enlighet med reglementet inte aktiverats i balansräkningen, utan har i resultaträkningen helt avskrivits allteftersom det uppstått kostnader för dem. Finlands Bank äger bankfastigheter i Helsingfors och de städer där bankens avdelningskontor är belägna. I Vanda stad är den industrifastighet där Finlands Banks sedeltryckeri finns i bankens ägo. Finlands Bank innehar även aktiemajoriteten i Mortgage Bank of Finland Ltd och Tervakoski Oy. Om dessa och sedeltryckeriet publiceras separata verksamhetsberättelser. Dessutom är banken delägare i bl. a. Industrialiseringsfonden Ab och en del industriföretag. Också Fonden för Finlands självständighets jubileumsår 1967 (SITRA) ägs av Finlands Bank.

FINLANDS BANKS NETTOBALANS

Som sammandrag av balansens utveckling presenteras i det följande Finlands Banks nettobalans enligt huvudsektorer.

Ökningen i nettobalansposterna blev 1985 rätt obetydlig, vilket återspeglade den stabila ekonomiska utvecklingen. Finansinstitutens nettotillgodohavande hos Finlands Bank växte allt som allt med 184 Mmk till 2 897 Mmk.

NETTOBALANSPOSTERNA, MMK

	31.12.1984	31.12.1985	Förändring
+ Utländska nettotillgodohavanden	17 576	21 225	+ 3 649
+ Nettotillgodohavanden hos företag	2 032	412	-1 620
= Summa nettotillgodohavanden	19 608	21 637	+ 2 029
+ Nettoskuld till finansinstitut	2 713	2 897	+ 184
+ Nettoskuld till den offentliga sektorn	2 326	3 277	+ 951
+ Utelöpande sedlar och mynt	7 442	8 072	+ 630
+ Eget kapital, värderingskonto och övriga balansposter, netto	7 127	7 391	+ 264
= Summa nettoskulder och eget kapital	19 608	21 637	+ 2 029

SEDELUTGIVNINGSBALANSEN

Den ordinarie sedeltäckningen, till vilken hänförs guldreserven och bankens ostridiga fordringar på utlandet, steg 1985 med 3 145 Mmk till 23 056 Mmk. Den supplementära sedeltäckningen, vilken består av växlar som kan godkännas som täckning, kvarstod vid sin övre gräns 1 500 Mmk. Hela sedelutgivningsrätten ökade sålunda med 3 145 Mmk till 24 556 Mmk. Sedelutgivningen, dvs. den utelöpande sedelstocken, de av bankens förbindelser som skall betalas vid anfordran och det outnyttjade beloppet av checkkrediterna, växte med sammanlagt 172 Mmk. Sedelutgivningsreserven förstärktes alltså med 2 973 Mmk till 16 573 Mmk.

RESULTATRÄKNINGEN

Enligt resultaträkningen ökade bankens ränteintäkter med 508 Mmk till 2 973 Mmk. Räntorna på

inhemska fordringar steg med 199 Mmk. Räntorna på utländska fordringar växte med 309 Mmk i huvudsak på grund av uppgången i valutareserven. Ränteintäkterna från dagslån och räntekostnaderna för dagsdepositioner har upptagits som bruttobelopp. Räntorna på inhemska och utländska fordringar omfattar också räntorna på inhemska och utländska masskuldebrev.

Finlands Banks räntekostnader gick upp med 985 Mmk till 2 611 Mmk. Räntorna på inhemska skulder steg med 1 068 Mmk, vilket utöver den relativt höga dagsräntan kunde tillskrivas de betydande beloppen av kassareservdepositioner, dagsdepositioner och terminsköpskontrakt. Räntorna på kassareservdepositionerna uppgick till 842 Mmk och på dagsdepositionerna till 610 Mmk. Räntorna på och reserveringsprovisionerna för utländska skulder minskade med 83 Mmk till knappt 1 Mmk.

RESULTATRÄKNING, MK

	1.1—31.12.1984		1.1—31.12.1985	
Ränteintäkter				
Räntor på inhemska fordringar	1 271 810 797,90		1 470 627 514,54	
Räntor på utländska fordringar	1 192 886 820,18	+2 464 697 618,08	1 502 281 032,66	+2 972 908 547,20
Räntekostnader				
Räntor på inhemska skulder	1 542 372 150,84		2 610 117 169,—	
Räntor på och reserveringsprovisioner för utländska skulder	83 432 770,66	—1 625 804 921,50	529 417,67	—2 610 646 586,67
Räntebidrag		+838 892 696,58		+362 261 960,53
Övriga intäkter				
Provisioner	1 100 739,07		2 161 710,87	
Kursdifferenser	266 196 710,89		—	
Övriga intäkter	73 244 824,63	+340 542 274,59	105 678 422,05	+107 840 132,92
Övriga kostnader				
Löner	88 455 434,96		97 516 419,29	
Sociala kostnader	36 493 484,37		39 437 739,46	
Sedeltillverkning	41 738 721,84		33 597 037,01	
Avskrivningar	119 611 513,64		69 618 975,13	
Kursdifferenser	—		461 340 541,69	
Övriga kostnader	41 110 099,41	—327 409 254,22	48 181 183,78	—749 691 896,36
Ökning av reserveringar		—600 000 000,—		—
RÄKENSKAPSÅRETS VINST (+)/FÖRLUST (—)		+252 025 716,95		—279 589 802,91

Räntebidraget, dvs. skillnaden mellan ränteintäkter och räntekostnader, reducerades med 477 Mmk till 362 Mmk.

Övriga intäkter sjönk med 232 Mmk till 108 Mmk. Övriga kostnader steg med 423 Mmk till 750 Mmk. Ökningen orsakades närmast av kursdifferenserna, som gav kostnader på 461 Mmk netto mot 266 Mmk i intäkter året innan. Kursdifferenserna omfattar agiovinster och förändringar i fordringarnas och skuldernas värde på grund av valutakurserna. Kostnadsstegringen på grund av kursdifferenserna förklarades av den stora valutareserven, de omfattande terminsköpen av valutor och dollarkur-

rens betydande nedgång. Lönerna och de sociala kostnaderna växte med 13 Mmk och de ospecificerade kostnaderna med 7 Mmk, medan kostnaderna för sedeltillverkningen minskade med 8 Mmk. Avskrivningar gjordes till ett belopp av 70 Mmk eller 50 Mmk mindre än ett år tidigare. Reserveringarna ändrades inte i bokslutet.

Finlands Banks förlust för räkenskapsåret utgjorde 280 Mmk. För 1984 hade banken uppvisat en vinst på 252 Mmk. I enlighet med reglementet har förlusten i den ingående balansen för 1986 täckts med medel ur reservfonden.

FINLANDS BANK OCH INTERNATIONELLA ORGANISATIONER

Osäkerheten om en fortsatt ekonomisk tillväxt präglade de internationella diskussionerna om valutasystemet och handeln 1985. Som det största problemet betraktades den bristande jämvikten i världsekonomin och det hot som skuldsituationen utgjorde för finansieringssystemets funktion. Det ansågs nödvändigare än förr att befästa det ekonomisk-politiska samarbetet. Den fortgående försvagningen av Förenas konkurrenskraft och handelsbalans fick landets myndigheter att småningom justera sin ekonomiska politik. I september sammankallades på amerikanskt initiativ ett valutamöte, där cheferna för fem länders centralbanker kom överens om åtgärder för att sänka dollarns kurs. Resultaten från mötet var betydelsefulla för intensifieringen av de ledande industriländernas ekonomiska samarbete. Framsteg skedde under året också vid de handelspolitiska överläggningarna, vilka syftade till att få i gång en ny internationell förhandlingsrunda.

INTERNATIONELLA VALUTAFONDEN (IMF)

Internationella valutafondens verksamhet var 1985 framför allt inriktad på de ekonomiskt viktigaste ländernas interna och externa obalanser och u-ländernas skuldproblem. Fonden betonade de risker som det protektionistiska trycket medför för tillväxten i världsekonomin och bemästrandet av skuldproblemet.

Utvecklingsperspektiven för världsekonomin uppskattades i den översyn av situationen som IMF publicerade på hösten alltjämt vara relativt gynnsamma på kort sikt. Tillväxtprognoserna hade dock justerats nedåt en aning, främst på grund av att Förenas ekonomiska ekonomi i början av året hade utvecklats svagare än väntat. Valutafonden varnade dessutom för ett antal stora, främst negativa, osäkra faktorer.

Enligt IMF hade utvecklingen lett till obalanser som i framtiden riskerade att hämma tillväxten. Om det amerikanska budgetunderskottet skars ned, skulle detta medverka till lägre räntor och dollarvärde, lätta u-ländernas skuldbörda och stimulera världsekonomin. För att bevara industriländernas tillväxttakt borde i synnerhet Japan och en del västeuropeiska länder föra en mera expansiv ekonomisk politik. Särskild vikt fästes vid att avlägsna den strukturella trögheten i ekonomierna.

Framför allt den fortsatta försvagningen av Förenas staternas externbalans bidrog enligt IMF till att öka hindren för den internationella handeln. Valutafonden vädjade om att medlemsländerna skulle undvika protektionistiska åtgärder. Inom sin övervakningsverksamhet kommer IMF framdeles att fästa särskild uppmärksamhet vid handelsrestriktionerna.

Diskussionerna om det internationella valutasystemet fortsatte utgående från en rapport från den s. k. G 10, som består av de ledande industriländerna. De främsta rekommendationerna i rapporten anslöt sig till valutafondens övervakning. För att effektivisera denna borde de viktigaste industriländerna sträva att koordinera sin ekonomiska politik. U-ländernas motsvarande beredningsorgan G 24 utarbetade också en rapport om hur det internationella valutasystemets funktion kunde utvecklas. I rapporten föreslogs mera genomgripande förändringar i valuta- och finansieringssystemet än i G 10-rapporten. Valutafonden kommer i egenskap av förhandlingsorgan då det gäller de globala valutafrågorna och det internationella valutapolitiska samarbetet att närmare behandla gruppernas förslag.

IMF har spelat en central roll vid utredningarna av de skuldsatta u-ländernas finansieringsproblem. Fonden har planerat ekonomiska anpassningsprogram och hjälpt medlemsländerna till fleråriga kreditarrangemang med olika bankgrupper.

Vid skuldstruktureringen har fonden fungerat som både förhandlingspart och förmedlare. Även om IMF också själv beviljar krediter, har dess största insats för att reda upp det internationella skuldproblemet legat i att bankerna som villkor för sina egna lån i allmänhet ställt de fondstödda ekonomiska programmen.

Skuldproblemen på 1980-talet har lett till förändringar i fondens finansieringspolitik. Obalansen i ländernas ekonomi har allt oftare resulterat i medelfristiga arrangemang. Under de senaste åren har sålunda antingen långfristigare avtal om anpassningskrediter under den utvidgade faciliteten ingåtts eller en successiv ekonomisk anpassning genomförts genom flera på varandra följande stand by-krediter.

De senaste årens stabiliseringsåtgärder har hindrat att skuldskrisen skärpts, men skuldländernas interna anpassningsprocess har inte alltid förlöpt så som man avsett vid omförhandlingarna. Tack vare uppsvinget i världsekonomin och den bedrivna stabiliseringspolitiken lyckades emellertid i synnerhet de stora skuldsatta länderna avsevärt förbättra sin externbalans under 1985. Betalningsförmågan för de länder som upptagit bankkrediter stärktes. I många sådana u-länder som måste ty sig till i huvudsak offentlig finansiering förblev handelsunderskottet däremot stort och skuldskötseln ett allvarligt problem. Detta kom bl. a. till synes i allt längre dröjsmål vid återbetalningen av IMF-krediterna.

Förenta staternas förslag om en skuldstrategi, den s. k. Baker-planen, varigenom u-ländernas skuldproblem skulle lättas och det internationella finansieringssystemet stabiliseras, väckte mot slutet av året mycken uppmärksamhet. Förslagets huvudelement var dels att skuldländerna skulle binda sig vid en tillväxtinriktad ekonomisk anpassningspolitik, dels att de internationella affärsbankerna skulle utfästa sig att bevilja 20 mrd dollar i extra krediter under en treårsperiod. Därtill skulle Världsbanken och de regionala utvecklingsbankerna öka sin planerade nettoutlåning till skuldländerna med 50 % eller c. 9 mrd US-dollar under de närmaste tre åren. För att göra det lättare för de allra fattigaste länderna, främst länder i Afrika, att uppfylla sina be-

talningsförpliktelser skulle medel från valutafondens säkerhetsfond för u-länderna (den s.k. Trust Fund) och från utvecklingsbankerna tas i bruk. Samarbetet mellan IMF och Världsbanken borde ökas vid förverkligandet av de ekonomiska programmen och samordnandet av lånevillkoren.

Valutafondens interimskommitté sammanträdde på våren i Washington DC. och ånyo på hösten i Söul i Sydkorea i anslutning till Internationella valutafondens och Världsbankens gemensamma årsmöte.

Teman på höstmötet var utom de världsekonomiska utsikterna och skuldproblemen även nytilldelningar av särskilda dragningsrätter (SDR) och en justering av kreditgränserna för den ursprungligen temporära, s. k. utvidgade lånepolitiken (EAP).

På grund av de största industriländernas motstånd kunde man inte heller nu komma överens om nya SDR-tilldelningar. Det beslöts att en grundlig utredning av SDRs roll inom det internationella valuta-systemet skulle göras.

Den utvidgade lånepolitiken skulle fortsätta under 1986. De övre gränserna för utlåningen till medlemsländerna sänktes dock något, för stand by-krediter på ett år till 90 eller 110 % och vid treårsavtal till 270 eller 330 % av kvoten. De senare gränserna tillämpas på länder som har ett exceptionellt stort finansieringsbehov och som genomför en långtgående ekonomisk anpassning. Ett lands totala upplåning från IMF får vid en viss tidpunkt inte uppgå till mera än 400 eller 440 % av landets kvot.

Medlemsländerna lyfte 1985 ur fondens olika finansieringskällor 4.0 mrd SDR, dvs. nästan hälften mindre än ett år innan. De fortsatta skuldproblemen kom till uttryck i ländernas återkommande behov av nya avtal med fonden. Vid slutet av 1985 var 32 kreditavtal på sammanlagt 9.9 mrd SDR i kraft.

Att kreditsumman inte blev desto större berodde på att det belopp som per år kan lyftas vid långfristigare arrangemang sänktes. Dessutom hade många skuldsatta länder redan utnyttjat nästan all den finansiering som de kunde få inom ramen för sina IMF-program. Det fanns även fall där de eko-

UTNYTTJANDE AV INTERNATIONELLA VALUTAFONDENS RESURSER, MRD SDR

	1983	1984	1985
LYFTA KREDITER SAMMANLAGT	12.6	7.3	4.0
Kredittrancher	4.9	3.1	2.7
Den utvidgande faciliteten	4.6	3.3	0.4
Ordinarie specialfaciliteter			
— Den kompensatoriska faciliteten	2.8	0.8	0.9
— Buffertlagerfaciliteten	0.3	0.0	0.0
AMORTERINGAR SAMMANLAGT	2.0	2.5	3.6
NYA KREDITÅTTAGANDEN	11.3	4.1	3.3

nomiska programmen av en eller annan orsak inte uppfylldes på avtalat sätt och ytterligare dragningar därför frystes in tills man kunde enas om ett nytt program.

I början av året nåddes en uppgörelse om att stärka IMF:s övervakningsfunktion (enhanced surveillance). Fonden skulle noggrant följa upp medlemsländernas ekonomiska program under en längre tid även i de fall att ett land inte längre har ett kreditavtal med valutafonden. IMF fungerar sålunda som utvärderare av de ekonomiska program som utgör villkor för bankernas långivning och strävar efter att småningom återställa skuldländernas kreditvärdighet på den internationella kapitalmarknaden.

Finland var 1985 alltjämt ett av de länder vilkas valuta IMF använde i sin utlåning.

Finlands Bank har hand om Finlands förbindelser med Internationella valutafonden. Som nordiska representant i IMF:s direktion fungerade under året Hans Lundström från Sverige med Henrik Fugmann från Danmark som suppleant. Ordföranden för Finlands Banks direktion Rolf Kullberg representerade Finland i valutafondens styrelse. Hans suppleant var bankdirektör Pentti Uusivirta.

INTERNATIONELLA REGLERINGSBANKEN (BIS)

Internationella regleringsbanken utgör ett tradi-

tionellt samarbetsforum för industriländernas centralbanker med syfte att främja det internationella valutasamarbetet. En representant för BIS deltar regelbundet såväl i IMF:s interimskommittés möten som i de möten som hålls av finansministrarna och centralbankscheferna från G 10-länderna. BIS sköter bokföringen av betalningarna inom det europeiska valutasystemet och samlar in statistik för bl. a. OECD. Finlands Bank är aktieägare i BIS.

Regleringsbanken har under tidigare år deltagit i arbetet för att lindra den internationella skuldkrisen dels genom att själv bevilja kortfristiga lån och dels genom att bidra till att stärka Internationella valutafondens resurser. Under 1985 låg verksamhetens tyngdpunkt på att arrangera förhandlingar på hög nivå och göra ekonomiska utredningar samt framför allt att insamla och publicera länderstatistik över den internationella låneverksamheten.

VÄRLDSBANKSGRUPPEN (IBRD, IDA och IFC)

Världsbankens eller Internationella återuppbyggnads- och utvecklingsbankens (IBRD) verksamhet präglades under året av medlemsländernas kreditvärdighets- och finansieringsproblem. IBRD måste tillfälligt skära ned sina planer för utlåningen, eftersom många länders investeringsprojekt höll på att omvärderas eller uppsköts till en senare tidpunkt.

Världsbanksgruppen gav under den räkenskapsperiod som avslutades den sista juni 1985 utfästelser om nya lån på sammanlagt 15.3 mrd dollar, vilket var 5 % mindre än ett år förut. Finansieringen från Världsbanken representerade i genomsnitt närmare 40 % av de totala kostnaderna för de finansierade projekten.

Under räkenskapsperioden beviljade Världsbanken 44 medlemsländer krediter på sammanlagt 11.4 mrd dollar för 131 olika projekt. Internationella utvecklingsfondens (IDA) lågräntelån uppgick till 3.0 mrd dollar. Lånen gavs till 45 av de minst utvecklade länderna för finansiering av 105 projekt. Internationella finansieringsbolaget (IFC) investerade 0.9 mrd dollar i företag i u-länderna.

Nationella utvecklingskreditinstitut, andra utvecklingsinstitutioner och affärsbankerna deltog genom samfinansieringssystemet i finansieringen av Världsbankens projekt med 4.8 mrd dollar. Samfinansieringens belopp blev 20 % större än ett år tidigare.

Under räkenskapsåret beslöt man grunda ett garantiinstitut i samband med Världsbanken. Det nya MIGA-institutet (Multilateral Investment Guarantee Agency) försäkrar investeringar i u-länderna mot politiska risker och erbjuder sålunda intresserade u-länder en möjlighet att uppmuntra utländska investeringar i sitt land.

Finland gjorde 1985 den femte inbetalningen, c. 16.5 Mmk, till IBRD på grund av den allmänna höjning av Världsbankens kapital som sker åren 1981—1986. Därtill inbetalade Finland c. 11.9 Mmk, vilket utgjorde den första delbetalningen av IBRDs s. k. selektiva kapitalhöjning åren 1985—1986.

Den sjunde påfyllnaden av IDAs resurser trädde i kraft under det gångna året. Finland erlade det första årsbidraget av påfyllnaden, 120 Mmk. Åren 1985—1987 deltar Finland i finansieringen av den "Afrika-facilitet" som 1985 upprättades i anslutning till IDA, med allt som allt 78 Mmk. Därav inbetalades 18 Mmk 1985.

Finland stödde höjningen av IFCs kapital. Kapitalhöjningen trädde emellertid inte ännu i kraft och inbetalningen av insatserna uppskötts alltså till 1986—1990.

Finlands Bank bistår finansministeriet och utrikesministeriet i skötseln av relationerna till världsbanksgruppen.

ANNAT INTERNATIONELLT SAMARBETE

Finland är medlem i Afrikanska utvecklingsbanken (AfDB), Asiatiska utvecklingsbanken (ADB) och Interamerikanska utvecklingsbanken (IDB). Finlands Bank har tillsammans med andra myndigheter hand om förbindelserna med dessa internationella finansinstitut på samma sätt som med världsbanksgruppen och utgör enligt fördragsartiklarna deras depositionsställe i Finland.

Finlands Bank deltog liksom under tidigare år jämte andra myndigheter också i verksamheten inom bl. a. Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD), Europeiska frihandelsammanslutningen (EFTA) och Ekonomiska kommissionen för Europa (ECE). Inom OECD medverkade Finlands Bank närmast i kommittén för ekonomisk politik, finansieringsmarknads-kommittén och arbetsgrupper tillsatta av dessa.

Det nordiska valutapolitiska samarbetet fortfor efter vedertagna riktlinjer. Representanter för Finlands Bank deltog i möten med Nordiska finansutskottet (NFU) och Nordiska ämbetsmannakommittén för valutafrågor och finansiella frågor (NÄVF). Centralbankschefernas årliga sammanträffande ägde 1985 rum i Norge.

Vid finansutskottets möten behandlades såväl internordiska valutafrågor som de olika ländernas synpunkter på internationella frågor. Framför allt samordnades agerandet inom Internationella valutafonden. De nordiska länderna har gemensam representation både i IMF:s direktion och i dess interimskommitté.

Inom ämbetsmannakommittén, som tillsatts av Nordiska ministerrådet, dryftades en uppföljning av den omfattande nordiska handlingsplanen för ekonomisk utveckling och full sysselsättning. Kommittén diskuterade dessutom förutsättningarna för en liberalisering av de nordiska kapitaltransaktionerna samt förverkligade och planerade valutapolitiska åtgärder och avregleringar. I samarbete med Nordiska arbetsmarknadsutskottet (NAUT) avgav ämbetsmannakommittén en slutrapport om kostnaderna för arbetslösheten i Norden.

Finlands Bank medverkade i den finländsk-sovjetiska ekonomiska samarbetskommissionen och i samarbetskommissionen för Finland och SEV. Vidare var Finlands Bank med som observatör då rådet för Internationella investeringsbanken (MIB)

höll sitt 38 möte och rådet för Internationella banken för ekonomiskt samarbete (MBES) sitt 61 möte.

Finlands Bank var också representerad vid förhandlingarna mellan Finland och Sovjetunionen om 1986 års varuutbyte och vid de möten som hölls med andra socialistiska länder av KEVSOS- och TTT-blandkommissionerna.

Det sjätte finländsk-sovjetiska bankseminariet arrangerades av Sovjetunionens Statsbank och Finlands Bank i Tbilisi den 16—20 september 1985. Vid seminariet behandlades situationen på den internationella penning- och valutamarknaden, de ekonomiska relationerna mellan Finland och Sovjetunionen och ländernas bankverksamhet.

PENNING- OCH VALUTAPOLITISKA ÅTGÄRDER 1985

Januari

Finansieringsarrangemanget med kortfristiga exportkrediter

Finlands Bank höjde den 1 januari den ränta som debiterades bankerna för kortfristiga exportkrediter så att den oberoende av kredittiden blev lika med Finlands Banks grundränta. Den ränta som bankerna debiterar företagen ligger 0.25 procentenheter över grundräntan. Samtidigt sänkte Finlands Bank genomsnittet av sina kortfristiga exportkrediterna från 30 till 20 Mmk per år och företag.

Dagsmarknaden

Finlands Bank sänkte den 11 januari dagsräntan från 14.8 till 14.6 %. Den 25 januari sänktes dagsräntan ytterligare till 14.2 %.

Exportdepositionerna

Statsrådet beslöt att uppbärandet av exportdepositioner för cellulosa skulle upphöra den 31 januari.

Februari

Räntepolitiken

Finlands Bank sänkte den 1 februari grundräntan från 9.5 till 9 %. Penninginstitutet förutsattes i allmänhet sänka räntorna på gamla krediter med 0.5 procentenheter räknat från samma tidpunkt. Samtidigt sänktes den övre gränsen för penninginstitutets utlåningsräntor till 13.5 %. Räntorna på bankernas skattefria depositionskonton sjönk också med i genomsnitt 0.5 procentenheter.

Inhemska krediter i utländsk valuta

Finlands Bank beslöt att summan av de inhemska krediter i utländsk valuta som en valutabank beviljat och som inte grundar sig på Finlands Banks tillstånd fr.o.m. den 1 februari fick vara högst lika med summan av de depositioner som banken mottagit av andra än banker på inhemska valutakonton.

Betalningsavtalet mellan Finland och Ungern

Finländska och ungerska myndigheter hade i oktober 1984 kommit överens om att betalningsavtalet länderna emellan skulle upphöra att gälla den 31 januari 1985. Betalningarna skedde fr. o. m. den 1 februari i konvertibla valutor.

Dagsmarknaden

Finlands Bank sänkte den 26 februari dagsräntan från 14.2 till 14.0 %.

Mars

Valutaoptioner

Finlands Bank beslöt att bevilja valutabankerna rätt att fr. o. m. den 1 mars ingå optionskontrakt. Kontrakten fick emellertid inte gälla valutakurser noterade i finska mark.

Ändringar i valutabestämmelserna

Finlands Bank justerade den 1 mars vissa punkter i valutabestämmelserna. De viktigaste ändringarna var:

- Dividendinkomster från utlänningars direktinvesteringar i Finland skulle utan Finlands Banks specialtillstånd få överföras till utlandet via valutabankerna.
- Att motta en säkerhet av utomlands bosatt för annan utomlands bosatt blev tillåtet utan Finlands Banks tillstånd. På motsvarande sätt blev det tillåtet att ställa utomlands bosatt en säkerhet för i Finland bosatt.

April	<p>Betalningsarrangemangen mellan Finland och Bulgarien</p> <p>Finland och Bulgarien började den 1 april använda finska mark som clearingvaluta och höjde samtidigt kreditlimiten för clearingkontot från 3 milj. US-dollar till 25 milj. finska mark.</p> <p>Exportdepositionerna</p> <p>Statsrådet beslöt den 3 april att exportdepositionerna skulle återbetalas. Exportdepositionerna för sågvaror betalades tillbaka i juni och exportdepositionerna för cellulosa i november.</p> <p>Dagsmarknaden</p> <p>Finlands Bank sänkte den 26 april dagsräntan från 14.0 till 13.8 %.</p>
Juni	<p>Investeringsreserveringarna</p> <p>Statsrådet beslöt den 13 juni att från början av oktober frige de investeringsreserveringar som företagen gjort för räkenskapsperioder avslutade 1983 eller tidigare. Inom Helsingforsregionen skulle reserveringarna få tas i bruk först fr. o. m. den 1 april 1986. Användningsperioden för reserveringarna utgår den 31 december 1987.</p> <p>Försäljningen av masskuldebrev till utlandet</p> <p>Finlands Bank förbjöd den 24 juni genom en ändring av valutabestämmelserna tills vidare försäljningen av obligationer, debenturer och övriga masskuldebrev noterade på Helsingfors Fondbörs till utomlands bosatta.</p> <p>Dagsmarknaden</p> <p>Finlands Bank sänkte den 26 juni dagsräntan från 13.8 till 13.6 %.</p>
Augusti	<p>Dagsmarknaden</p> <p>Finlands Bank sänkte den 15 augusti dagsräntan från 13.6 till 13.3 %.</p>
September	<p>Terminsmarknaden för valutor</p> <p>Finlands Banks nya bestämmelser om terminsmarknaden för valutor trädde i kraft den 1 september. Bestämmelserna gav företagen möjlighet att ingå terminskontrakt direkt på grundvalen av sin nettovalutaposition, dvs. skillnaden mellan valutafordringar och valutaskulder. Dessutom var terminering av enskilda transaktioner alltså möjlig.</p> <p>Direktiven om personliga krediter</p> <p>Finlands Bank gav den 6 september penninginstituten nya direktiv om personliga krediter. Direktiven om bostadskrediter förblev i det närmaste oförändrade; vid finansiering av den första bostaden krävdes en självfinansierad andel på minst 25 % och vid finansiering av bostadsbyte skulle förhandssparandets andel vara minst en tredjedel. För andra större personliga krediter krävdes ett större förhandssparande än för bostadskrediter, men minimiandelen preciserades inte mera. Likaså slopades direktiven om små personliga krediter helt och hållet.</p> <p>Dagsmarknaden</p> <p>Finlands Bank sänkte den 17 september dagsräntan från 13.3 till 12.9 %.</p> <p>Kommunernas konjunkturdepositioner</p> <p>Statsrådet fattade den 19 september ett beslut, enligt vilket kommunerna under tiden 1.10.1985—2.5.1986 skulle kunna göra konjunkturdepositioner. Medlen skulle deponeras i Finlands Bank och kunna lyftas fr. o. m. den 1 oktober 1986, dock senast den 31 augusti 1987. Finlands Bank skulle på depositionerna betala en ränta 2 ½ procentenhet under grundräntan. På över ett års depositioner skulle ur statens medel dessutom erläggas en tilläggsränta om 5 ½ %.</p>

Oktober	Dagsmarknaden Finlands Bank sänkte den 18 oktober dagsräntan från 12.9 till 12.6 %.
November	Dagsmarknaden Finlands Bank sänkte den 5 november dagsräntan från 12.6 till 12.4 %. Den 26 november sänktes dagsräntan ytterligare till 12.0 %.
December	Bankernas checkräkningar Finlands Bank ändrade den 1 december praxis i fråga om bankernas checkräkningar så, att checkräkningssaldona automatiskt började överföras till dagslåne- eller dagsdepositionskontona. Dagsmarknaden Finlands Bank sänkte den 27 december dagsräntan från 12.0 till 11.7 %. Kassareservskyldigheten Finlands Bank sänkte den kassareservskyldighet som skulle beräknas på kassareservbasen för december från 5.6 till 5.3 %.

— — — — —

Finlands Bank fattade beslut om följande åtgärder, vilka träder i kraft 1986.

Räntepolitiken

Finlands Bank sänkte grundräntan från 9.0 till 8.5 % räknat från den 1 januari 1986. Samtidigt skulle den övre gränsen för penninginstitutens utlåningsräntor slopas. Finlands Bank förutsatte dock att räntenivån för de krediter som beviljas för köp av egen bostad inte skulle höjas i förhållande till grundräntan.

Räntorna på gamla lån och på penninginstitutens skattefria depositionskonton förutsattes i allmänhet sjunka med 0.5 procentenheter.

Regleringen av medelräntan på utlåningen

Finlands Bank ändrade regleringen av medelräntan på penninginstitutens utlåning med verkan från början av 1986. Medelräntan får vid slutet av varje kalendermånad vara högst lika med Finlands Banks grundränta plus 1.75 procentenheter. Om ett penninginstituts medelränta på den totala inlåningen i mark överstiger Finlands Banks grundränta med mera än 1.25 procentenheter, får penninginstitutets medelränta på utlåningen vara högst lika med medelräntan på inlåningen under den aktuella månaden plus 0.5 procentenheter.

Dagsmarknaden

Finlands Bank ändrade räknat från ingången av 1986 räntesystemet på dagsmarknaden så att för dagsdepositioner skulle betalas en lägre ränta än den som debiteras för dagslån. Räntan på dagsdepositioner skulle fr. o. m. den 2 januari 1986 vara 11.0 %.

Ändringar i valutabestämmelserna

Valutalagen reviderades vid början av 1986 och den nya lagen gäller i fem år. Samtidigt förlängde man Finlands Banks valutareglingsbefogenheter och gjorde bestämmelserna klarare. Bl. a. lindrades följande bestämmelser: Systemet med övertidsavgifter för importen slopades; den maximala löptiden för en leverantörskredit vid import fastställdes till 6 månader eller densamma som den tidigare kredittiden utan övertidsavgift. Placeringar i värdepapper noterade utomlands och på konton i utländska penninginstitut blev tillåtna upp till ett värde av 10 000 mark per kalenderår och person. Maximipriset för en fritidsbostad i utlandet höjdes till 600 000 mark. Den övre gränsen för den emigrationsvaluta som beviljas omedelbart i samband med emigrationen höjdes likaså till 600 000

mark för en person som emigrerar ensam och till 400 000 mark per person då flera familjemedlemmar emigrerar. Valutabankerna beviljades rätt att överlåta resevaluta utan någon övre gräns på grundvalen av en kostnadsspecifikation av köparen. Fondkommissionärerna fick samma rättigheter som valutabankerna att fungera som förmedlare av värdepapper mellan valutainlåningar och valutautlåningar.

Betalningsarrangemangen mellan Finland och Tjeckoslovakien

Finländska och tjeckoslovakiska myndigheter kom i augusti 1985 överens om att systemet med konvertibla valutor från början av 1986 automatiskt skulle förlängas med tre år i sänder, om inte annat senare bestäms.

Betalningsarrangemangen mellan Finland och Polen

Finländska och polska myndigheter enades i december 1985 om att betalningarna länderna emellan under 1986 utom i US-dollar också kan ske i finska mark.

Kassareservskyldigheten

Finlands Bank sänkte kassareservskyldigheten från 5.3 till 5.0 procent av kassareservbasen för januari.

Tabell 1.

FINLANDS BANKS BALANSRÄKNING VID VARJE MÅNADS SLUT 1985, MMK

AKTIVA	I	II	III
Guld och valutafordringar	21 460	22 268	21 194
Guld	1 732	1 732	1 732
Särskilda dragningsrätter	944	995	955
Reservtranchen i Internationella valutafonden	866	904	853
Konvertibla valutor	17 491	18 317	17 439
Bundna valutor	427	320	215
Övriga fordringar på utlandet	2 835	2 835	2 835
Markandelen i Internationella valutafonden	2 835	2 835	2 835
Fordringar på finansinstitut	6 430	8 278	7 854
Bankernas checkräkningar	116	43	8
Dagslån	2 868	4 816	4 599
Kontantmedelskrediter	1 382	1 364	1 273
Masskuldebrev	2 011	2 030	1 904
Övriga	53	25	70
Fordringar på den offentliga sektorn	1 952	1 958	2 021
Statens skuldebrev	1 000	1 000	1 000
Masskuldebrev	130	105	156
Statens metallmyntsansvar	814	839	847
Övriga	8	14	18
Fordringar på företag	4 958	4 928	4 934
Exportfinansiering	1 836	1 782	1 788
Finansiering av inhemska leveranser	2 929	2 947	2 963
Masskuldebrev	110	116	100
Övriga	83	83	83
Övriga tillgångar	141	141	142
SUMMA	37 776	40 408	38 980

IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
21 434	21 931	22 564	22 630	21 783	21 130	21 919	22 552	22 650
1 732	1 732	1 732	1 732	1 732	1 732	1 732	1 732	2 081
961	963	960	934	941	932	925	932	931
872	842	855	832	795	799	805	783	775
17 667	18 183	18 764	18 863	18 062	17 424	18 208	18 854	18 608
202	211	253	269	253	243	249	251	255
2 822	2 828	2 808	2 808	2 841	2 830	2 818	2 835	2 645
2 822	2 828	2 808	2 808	2 841	2 830	2 818	2 835	2 645
8 027	7 026	7 229	7 949	8 936	11 269	9 665	9 482	9 256
71	88	33	72	52	185	41	13	—
4 558	3 611	3 845	4 391	5 553	7 396	5 950	5 901	5 219
1 435	1 373	1 384	1 533	1 371	1 617	1 567	1 450	1 925
1 899	1 915	1 900	1 929	1 938	2 027	2 058	2 073	2 065
64	39	67	24	22	44	49	45	47
1 808	1 819	1 817	1 580	1 575	1 297	1 269	1 320	1 023
790	790	790	560	560	280	280	280	—
149	156	156	154	145	140	107	152	118
856	860	865	866	870	877	882	888	891
13	13	6	0	—	0	—	—	14
4 858	4 917	4 924	4 935	4 896	4 821	4 948	4 865	4 679
1 724	1 760	1 790	1 739	1 693	1 654	1 773	1 737	1 601
2 960	2 984	2 964	3 019	3 041	3 006	3 016	2 970	2 924
92	92	91	99	85	83	82	82	81
82	81	79	78	77	78	77	76	73
144	144	144	143	145	144	144	144	146
39 093	38 665	39 486	40 045	40 176	41 491	40 763	41 198	40 399

Tabell 1. (Forts.)

PASSIVA	I	II	III
Valutaskulder	514	751	790
Konvertibla valutor	53	63	73
Bundna valutor	461	688	717
Övriga utländska skulder	3 759	3 800	3 745
Internationella valutafondens markkonton	2 835	2 835	2 835
Tilldelade särskilda dragningsrätter	924	965	910
Utelöpande sedlar och mynt	6 881	6 929	6 972
Sedlar	6 197	6 229	6 269
Metallmynt	684	700	703
Skulder till finansinstitut	15 362	15 300	15 595
Bankernas checkräkningar	6	17	7
Dagsdepositioner	5 738	5 184	5 335
Kassareservdepositioner	8 799	9 241	9 452
Kapitalimportdepositioner	754	756	710
Övriga	65	102	91
Skulder till den offentliga sektorn	1 285	2 893	1 500
Checkräkningar	1	1	1
Statens depositionskonto	1 200	2 800	1 400
Exportdepositioner	84	92	99
Kapitalimportdepositioner	—	—	—
Övriga	0	0	0
Skulder till företag	2 825	3 120	3 268
Investerings- och fartygsanskaffningsdepositioner	2 144	2 184	2 362
Kapitalimportdepositioner	676	932	903
Övriga	5	4	3
Övriga skulder	15	14	15
Värderegleringskonto och reserveringar	840	1 295	780
SITRAs kapital	400	400	400
Eget kapital	5 895	5 906	5 915
Grundfond	5 000	5 000	5 000
Reservfond	764	764	764
Resultaträkning	131	142	151
SUMMA	37 776	40 408	38 980

IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
551	204	21	21	442	545	566	460	576
28	55	21	21	30	33	34	43	36
523	149	—	—	412	512	532	417	540
3 739	3 735	3 709	3 697	3 714	3 695	3 677	3 688	3 494
2 822	2 828	2 808	2 821	2 841	2 830	2 818	2 835	2 645
917	907	901	876	873	865	859	853	849
7 173	7 322	7 553	7 376	7 342	7 352	7 322	7 442	8 072
6 464	6 609	6 828	6 648	6 614	6 624	6 590	6 703	7 304
709	713	725	728	728	728	732	739	768
15 536	15 182	15 643	15 617	15 368	16 645	16 192	14 125	12 153
42	41	33	8	0	3	69	21	0
5 199	4 785	5 120	4 981	4 692	5 940	5 381	3 881	1 205
9 502	9 577	9 686	9 878	9 928	9 983	10 019	10 097	10 222
713	686	700	652	656	632	617	34	639
80	93	104	98	92	87	106	92	87
1 510	1 200	858	1 658	1 558	1 558	1 559	4 400	4 300
0	1	0	0	0	0	1	0	0
1 000	1 100	800	1 600	1 500	1 500	1 500	4 400	4 300
99	99	58	58	58	58	58	—	—
411	—	—	—	—	—	—	—	—
0	0	0	0	0	0	0	0	0
3 417	3 410	4 069	4 400	4 202	4 255	4 270	4 252	4 267
2 523	2 668	3 389	3 749	3 771	3 817	3 827	3 819	3 841
891	739	676	647	427	434	432	429	424
3	3	4	4	4	4	11	4	2
15	16	15	18	16	15	14	14	14
832	1 267	1 274	910	1 185	1 200	936	590	1 639
400	400	400	400	400	400	400	400	400
5 920	5 929	5 944	5 948	5 949	5 826	5 827	5 827	5 484
5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000
764	764	764	764	764	764	764	764	764
156	165	180	184	185	62	63	63	—280
39 093	38 665	39 486	40 045	40 176	41 491	40 763	41 198	40 399

Tabell 2.

DEN KONVERTIBLA OCH DEN BUNDNA RESERVEN VID SLUTET AV 1983—1985, MMK

	1983	1984	1985
Guld	1 383	1 732	2 081
Särskilda dragningsrätter	226	936	931
Reservtranchen i Internationella valutafonden	751	859	775
Konvertibla valutor			
Fordringar	5 869	15 387	18 608
Skulder	— 34	— 84	— 36
Den konvertibla reserven	8 195	18 830	22 359
Bundna valutor			
Fordringar	550	388	255
Skulder	— 0	— 725	— 540
Den bundna reserven	550	— 337	— 285

Tabell 3.

RÄNTOR TILLÄMPADE AV FINLANDS BANK 1969—1985, %

Från	Finlands Banks grundränta	Räntan på krediter ¹		Dagsräntan	
		Minimum	Maximum	Minimum	Maximum
12.12.1969	7	6	9	.	.
1. 6.1971	8½	6	9	.	.
1. 1.1972	7¾	6	9	.	.
1. 7.1973	9¼	7½	10½	.	.
1. 9.1975	9¼	7½	10½	9¼	30
1. 6.1976	9¼	7½	10½	9¼	25
1.10.1977	8¼	6½	9½	8¼	25
1. 1.1978	8¼	6½	9½	8¼	24
1. 5.1978	7¼	5½	8½	7¼	23
1.11.1979	8½	6¾	9¾	8½	24
1. 2.1980	9¼	7½	10½	9¼	24¾
1. 1.1981	9¼	7½	10½	9¼	24¼
1. 6.1982	8½	6	11	8½	23½
1. 7.1983	9½	7	12	9½	24½
1. 2.1985	9	6½	11½	9	24

¹ RänTEGRÄNSERNA FÖR FINLANDS BANKS INHEMSKA KREDITER TILL ANDRA ÄN BANKERNA.

Tabell 4.

**INHEMSK CLEARINGRÖRELSE: FÖRMEDLADE BANKVÄXLAR OCH CHECKER SAMT
KONTOÖVERFÖRINGAR 1983—1985**

År och månad	Huvudkontoret		Avdelningskontoren		Summa	
	Antal 1 000 st	Värde Mmk	Antal 1 000 st	Värde Mmk	Antal 1 000 st	Värde Mmk
1983	102 802	415 428	467	12 370	103 269	427 798
1984	112 179	475 412	208	13 189	112 387	488 601
1985	133 684	553 345	192	16 633	133 876	569 978
1985						
Januari	9 857	41 935	15	1 253	9 872	43 188
Februari	8 890	42 601	15	1 052	8 905	43 653
Mars	9 597	41 412	15	1 338	9 612	42 750
April	10 649	43 486	15	1 323	10 664	44 809
Maj	11 749	47 343	17	1 370	11 766	48 713
Juni	10 829	44 035	17	1 419	10 846	45 454
Juli	11 963	46 568	18	1 611	11 981	48 179
Augusti	11 026	43 564	17	1 109	11 043	44 673
September	10 934	43 636	15	1 609	10 949	45 245
Oktober	13 574	53 353	16	1 446	13 590	54 799
November	11 804	50 969	15	1 339	11 819	52 308
December	12 812	54 443	17	1 764	12 829	56 207

Tabell 5.

AFFÄRSBANKERNAS CENTRALBANKSPOSITION OCH KOSTNADER FÖR CENTRALBANKSFINANSIERINGEN 1980—1985¹

År och månad	Affärsbankernas centralbanksfinansiering, brutto Mmk	Affärsbankernas centralbanksfinansiering, netto Mmk	Affärsbankernas kassareservdepositioner Mmk	Affärsbankernas centralbanksposition Mmk	Totalkostnad för centralbanksfinansieringen %	Marginalkostnad för centralbanksfinansieringen %
1980	4 963.6	4 963.3	2 219.6	2 743.7	12.37	14.94
1981	4 087.7	4 087.6	2 440.8	1 646.8	11.61	14.75
1982	3 171.7	3 166.0	2 425.3	740.7	11.99	14.16
1983	4 529.8	4 477.5	3 789.1	688.4	15.14	15.42
1984	3 175.7	2 396.3	5 539.8	-3 143.5	16.53	16.53
1985	5 811.8	5 216.4	8 480.8	-3 264.4	13.37	13.37
1985						
Januari	4 713.3	4 095.2	7 732.7	-3 637.5	14.61	14.57
Februari	4 414.1	3 500.7	7 856.3	-4 355.6	14.18	14.18
Mars	5 727.3	5 081.0	8 232.2	-3 151.2	14.00	14.00
April	5 483.0	4 919.1	8 388.5	-3 469.4	13.96	13.96
Maj	4 690.7	4 134.0	8 412.5	-4 278.5	13.80	13.80
Juni	4 336.7	3 613.7	8 502.0	-4 888.3	13.77	13.77
Juli	5 444.2	4 882.5	8 612.0	-3 729.5	13.60	13.60
Augusti	6 153.4	5 611.3	8 736.5	-3 125.2	13.43	13.43
September	7 771.4	7 456.8	8 772.8	-1 316.0	13.11	13.11
Oktober	7 516.3	7 160.8	8 795.0	-1 634.2	12.78	12.78
November	6 406.8	5 678.4	8 811.3	-3 132.9	12.37	12.37
December	7 084.4	6 463.0	8 917.8	-2 454.8	11.96	11.96

¹Års- och månadsgenomsnitt av dagsvärdena.

Tabell 6.

FINLANDS BANKS DAGSMARKNAD 1980—1985¹

År och månad	Efterfrågan på dagslån Affärsbankerna Mmk	Utbud av dagsdepositioner		Finlands Banks nettoplacering Mmk	Dags- ränta ² %
		Affärsbankerna Mmk	PSB Mmk		
1980	4 179.0	0.3	865.9	3 312.8	12.38
1981	3 494.4	0.1	1 333.3	2 161.0	11.48
1982	2 757.6	5.7	1 180.6	1 571.3	11.64
1983	4 131.3	52.3	1 354.7	2 724.3	15.37
1984	3 175.8	779.4	2 435.6	— 39.2	16.53
1985	5 811.8	595.4	3 931.2	1 285.2	13.37
1985					
Januari	4 713.3	618.1	3 297.1	798.1	14.57
Februari	4 414.1	913.4	4 004.4	— 503.7	14.18
Mars	5 727.3	646.3	3 962.4	1 118.6	14.00
April	5 483.0	563.9	4 367.2	551.9	13.96
Maj	4 690.7	556.7	3 897.7	236.3	13.80
Juni	4 336.7	723.0	4 176.0	— 562.3	13.77
Juli	5 444.2	561.7	3 898.8	983.7	13.60
Augusti	6 153.4	542.1	3 573.4	2 037.9	13.43
September	7 771.4	314.6	4 454.9	3 001.9	13.11
Oktober	7 516.3	355.5	4 257.1	2 903.7	12.78
November	6 406.8	728.4	4 139.5	1 538.9	12.37
December	7 084.4	621.4	3 146.3	3 316.7	11.96

¹Års- och månadsgenomsnitt av dagsvärdena.²1.2.1980—30.4.1983 debiterades utöver dagsränta även tilläggsränta, som inte ingår i serien.

Tabell 7.

SEDELUTGIVNINGEN 1980—1985, MMK

Dag	Sedelutgivningsrätt			Begagnad sedelutgivningsrätt			Summa	Sedelutgivningsreserv
	Ordinarie täckning	Supplementär täckning	Summa	Utelöpande sedlar	Förbindelser betalbara vid anfordran	Outnyttjad checkkredit		
31.12.								
1980	7 681	1 500	9 181	4 572	1 089	0	5 661	3 520
1981	9 350	1 308	10 658	5 152	144	2	5 298	5 360
1982	11 109	1 500	12 609	5 572	64	2	5 638	6 971
1983	9 491	1 500	10 991	6 029	88	2	6 119	4 872
1984	19 911	1 500	21 411	6 744	1 067	0	7 811	13 600
1985	23 056	1 500	24 556	7 304	679	—	7 983	16 573
1985								
31.1.	22 066	52	22 118	6 197	3 476	—	9 673	12 445
28.2.	22 849	22	22 871	6 229	1 256	—	7 485	15 386
29.3.	21 777	51	21 828	6 269	1 642	—	7 911	13 917
30.4.	21 967	61	22 028	6 465	1 332	—	7 797	14 231
31.5.	22 492	34	22 526	6 609	1 531	—	8 140	14 386
28.6.	23 123	44	23 167	6 828	1 452	—	8 280	14 887
31.7.	23 161	22	23 183	6 648	739	—	7 387	15 796
30.8.	22 292	881	23 173	6 615	553	—	7 168	16 005
30.9.	21 584	1 495	23 079	6 625	653	—	7 278	15 801
31.10.	22 380	617	22 997	6 590	766	—	7 356	15 641
29.11.	23 004	1 500	24 504	6 703	590	—	7 293	17 211
31.12.	23 056	1 500	24 556	7 304	679	—	7 983	16 573

Tabell 8.

UTELÖPANDE SEDLAR OCH MYNT VID SLUTET AV 1980—1985, MMK

Valör	1980	1981	1982	1983	1984	1985
SEDLAR						
NYA						
500 mk	1 364.6	1 655.8	1 925.1	2 173.0	2 659.8	2 984.3
100 "	2 377.3	2 611.3	2 728.1	2 890.7	3 101.5	3 247.7
50 "	435.5	462.8	476.1	498.2	557.5	611.9
10 "	307.3	329.9	345.1	362.0	389.5	429.6
5 "	80.8	86.4	90.8	98.5	29.1	23.3
1 "	6.3	6.4	6.5	6.7	6.8	6.9
Summa	4 571.8	5 152.6	5 571.7	6 029.1	6 744.2	7 303.7
GAMLA						
10 000—100 gmk	8.2	8.2	8.2	8.2	8.2	8.2
50—5 "	1.2	1.2	1.2	1.2	1.2	1.2
Summa	9.4	9.4	9.4	9.4	9.4	9.4
Totalt	4 581.2	5 162.0	5 581.1	6 038.5	6 753.6	7 313.1
MYNT						
NYA						
50 mk	—	24.4	42.7	63.4	62.6	75.9
25 "	19.9	19.9	19.9	19.9	19.9	19.9
10 "	39.2	39.2	38.4	38.4	38.5	38.4
5 "	26.9	28.5	30.1	32.1	169.6	202.7
1 "	174.6	197.5	214.6	234.1	243.8	256.8
50 p	41.0	45.8	50.0	55.3	56.9	60.7
20 "	34.4	38.7	42.9	46.8	49.8	54.0
10 "	18.8	20.6	23.0	24.8	26.1	27.8
5 "	16.8	18.7	19.9	21.2	22.3	23.5
1 "	10.1	9.3	8.8	8.5	8.2	8.1
Summa	381.7	442.6	490.3	544.5	697.7	767.8
GAMLA						
1 000—1 gmk	15.2	15.2	15.2	15.2	15.2	15.2
50—1 gp	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5
Summa	15.7	15.7	15.7	15.7	15.7	15.7
Totalt	397.4	458.3	506.0	560.2	713.4	783.5

Tabell 9.

SEDELTILLVERKNING OCH SEDELMAKULERING 1980—1985, MMK

Sedeltillverkning	1980	1981	1982	1983	1984	1985
SEDLAR						
NYA						
500 mk	2 917.0	—	—	—	—	200.0
100 "	3 144.0	2 349.5	2 024.5	362.2	2 679.8	2 183.8
50 "	—	736.0	—	—	1 288.4	1 796.0
10 "	939.2	863.7	155.2	824.3	1 081.2	520.0
5 "	305.8	369.2	333.2	344.6	—	—
1 "	—	0.4	—	—	—	—
Summa	7 306.0	4 318.8	2 512.9	1 531.1	5 049.4	4 699.8
Milj. st.	192.3	198.8	102.4	155.0	160.7	110.2
Sedelmakulering						
SEDLAR						
NYA						
500 mk	172.4	220.5	325.7	383.8	296.5	603.1
100 "	1 045.0	1 315.0	1 720.0	1 675.0	875.0	1 855.0
50 "	467.5	537.5	660.0	660.0	452.5	632.5
10 "	489.4	540.1	570.7	608.3	520.5	689.1
5 "	238.6	273.6	256.1	286.4	396.1	12.0
1 "	0.8	0.1	0.2	0.1	0.1	0.1
Summa	2 413.7	2 886.8	3 532.7	3 613.6	2 540.7	3 791.8
Milj. st.	117.6	133.2	139.5	149.0	149.8	103.8
GAMLA						
Summa	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Milj. st.	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Totalt	2 413.7	2 886.8	3 532.7	3 613.6	2 540.7	3 791.8
Milj. st.	117.6	133.2	139.5	149.0	149.8	103.8

Tabell 10.

SEDLAR OCH MYNT 1985, MMK

Valör	Ansvars- summa 31.12.1984	Till- verkade 1985	Makulerade 1985	Ansvars- summa 31.12.1985	I Finlands Bank 31.12.1985	Utelöpande 31.12.1985
SEDLAR						
NYA						
500 mk	4 624.1	200.0	603.1	4 221.0	1 236.7	2 984.3
100 "	7 373.2	2 183.8	1 855.0	7 702.0	4 454.3	3 247.7
50 "	2 154.4	1 796.0	632.5	3 317.9	2 706.0	611.9
10 "	1 611.5	520.0	689.1	1 442.4	1 012.8	429.6
5 "	62.4	—	12.0	50.4	27.1	23.3
1 "	10.4	—	0.1	10.3	3.4	6.9
Summa	15 836.0	4 699.8	3 791.8	16 744.0	9 440.3	7 303.7
Milj. st.	310.0	110.2	103.8	316.4	211.2	105.2
GAMLA						
Summa	9.4	—	—	9.4	0.0	9.4
Milj. st.	11.5	—	—	11.5	0.0	11.5
Totalt						
Milj. st.	15 845.4	4 699.8	3 791.8	16 753.4	9 440.3	7 313.1
	321.5	110.2	103.8	327.9	211.2	116.7
MYNT						
NYA						
50 mk	64.5	15.0	0.2	79.3	3.4	75.9
25 "	20.0	—	—	20.0	0.1	19.9
10 "	38.5	—	—	38.5	0.1	38.4
5 "	224.8	40.0	0.6	264.2	61.6	202.6
1 "	276.2	19.0	0.2	295.0	38.1	256.9
50 p	64.8	5.0	0.0	69.8	9.1	60.7
20 "	55.7	3.0	0.0	58.7	4.7	54.0
10 "	29.6	2.0	0.0	31.6	3.8	27.8
5 "	23.7	1.3	0.0	25.0	1.4	23.6
1 "	8.3	—	0.0	8.3	0.3	8.0
Summa	806.1	85.3	1.0	890.4	122.6	767.8
GAMLA						
1 000—100 gmk	15.2	—	—	15.2	0.0	15.2
50 gmk—1 gp	0.5	—	—	0.5	0.0	0.5
Summa	15.7	—	—	15.7	0.0	15.7
Totalt						
	821.8	85.3	1.0	906.1	122.6	783.5

Tabell 11.

AVISTA SÄLJKURSER 1980—1985, MK

Valuta	1980			1981			1982		
	Högst	Medeltal	Lägst	Högst	Medeltal	Lägst	Högst	Medeltal	Lägst
1 dollar, New York	3.941	3.730	3.604	4.707	4.315	3.812	5.572	4.820	4.325
1 dollar, Montreal	3.365	3.194	3.111	3.825	3.602	3.159	4.570	3.913	3.611
1 pund, London	9.290	8.691	8.245	9.590	8.731	7.987	9.356	8.423	8.108
1 irl. pund, Dublin	8.000	7.689	7.255	7.367	6.976	6.650	7.461	6.854	6.518
100 kronor, Stockholm	89.75	88.43	87.45	89.05	85.74	79.00	80.50	77.03	72.65
100 kronor, Oslo	77.40	75.81	75.00	76.85	75.54	73.80	77.70	74.84	69.25
100 kronor, Köpenhamn	69.80	66.53	63.75	64.30	60.96	58.50	63.40	57.93	54.20
100 kronor, Reykjavik	0.98	0.81	0.66	66.00	60.35	53.30	54.30	40.79	32.05
100 DM, Frankfurt a.M.	216.14	205.58	194.45	198.40	191.31	183.35	223.65	198.76	190.05
100 floriner, Amsterdam	195.95	188.02	179.20	181.35	173.43	165.30	202.40	180.66	173.00
100 francs, Bryssel ¹	13.330	12.818	12.133	12.280	11.688	11.230	11.450	10.584	9.870
100 francs, Zürich	235.65	222.87	210.60	247.70	220.34	203.30	266.25	237.79	221.95
100 francs, Paris	92.55	88.65	84.40	85.45	79.92	76.50	79.00	73.65	67.85
100 lire, Rom	0.465	0.440	0.414	0.419	0.385	0.363	0.389	0.358	0.341
100 schilling, Wien	30.12	28.90	27.45	28.48	27.17	26.14	31.85	28.31	27.12
100 escudos, Lissabon	8.02	7.60	7.30	7.45	7.17	6.83	6.85	6.13	5.48
100 pesetas, Madrid	5.69	5.25	4.88	4.92	4.72	4.52	4.82	4.41	4.19
100 yen, Tokyo	1.898	1.662	1.515	2.032	1.967	1.903	2.274	1.943	1.783
1 rubel, clearing, Moskva	5.992	5.741	5.603	6.328	5.986	5.646	7.473	6.624	6.170
1 särskild dragningsrätt (SDR)	4.95537	4.84255	4.79084	5.22182	5.07140	4.88542	5.92336	5.30563	5.05149

¹ Kommersiell kurs.

Valuta	1983			1984			1985		
	Högst	Medeltal	Lägst	Högst	Medeltal	Lägst	Högst	Medeltal	Lägst
1 dollar, New York	5.899	5.570	5.241	6.552	6.010	5.530	7.132	6.206	5.425
1 dollar, Montreal	4.726	4.524	4.277	4.964	4.645	4.347	5.129	4.554	3.889
1 pund, London	8.845	8.456	7.996	8.444	8.023	7.584	8.501	8.000	7.424
1 irl. pund, Dublin	7.540	6.957	6.613	6.696	6.533	6.371	6.763	6.590	6.435
100 kronor, Stockholm	73.10	72.75	72.45	73.75	72.77	71.85	73.85	72.22	71.35
100 kronor, Oslo	77.45	76.44	75.25	75.80	73.84	71.95	72.85	72.31	71.50
100 kronor, Köpenhamn	63.85	61.07	58.85	59.55	58.16	56.75	60.60	58.71	57.45
100 kronor, Reykjavik	32.25	23.25	20.35	20.80	19.39	16.15	17.30	15.20	13.05
100 DM, Frankfurt a.M.	227.25	218.61	211.75	218.25	211.65	205.25	220.90	211.42	206.35
100 floriner, Amsterdam	204.45	195.66	189.35	193.25	187.72	182.00	196.20	187.45	181.95
100 francs, Bryssel ¹	11.860	10.934	10.450	10.670	10.428	10.170	10.820	10.483	10.250
100 francs, Zürich	274.15	265.70	260.60	267.50	256.42	247.75	265.40	253.60	242.40
100 francs, Paris	80.00	73.53	69.80	70.90	69.07	66.95	72.15	69.40	67.60
100 lire, Rom	0.393	0.369	0.352	0.353	0.344	0.334	0.344	0.327	0.315
100 schilling, Wien	32.30	31.11	30.15	31.00	30.13	29.20	31.45	30.12	29.40
100 escudos, Lissabon	6.04	5.14	4.41	4.46	4.14	3.87	3.93	3.67	3.42
100 pesetas, Madrid	4.25	3.91	3.71	3.81	3.75	3.67	3.82	3.66	3.51
100 yen, Tokyo	2.521	2.351	2.254	2.626	2.534	2.414	2.770	2.610	2.490
1 rubel, clearing, Moskva	7.636	7.491	7.411	7.547	7.357	7.198	7.773	7.419	7.140
1 särskild dragningsrätt (SDR)	6.11828	5.94325	5.81780	6.42611	6.14739	5.90956	6.75940	6.27879	5.93241

¹ Kommersiell kurs.

Tabell 12.

AVISTA SÄLJKURSER 1985, MK

Valuta	Januari			Februari			Mars		
	Högst	Medeltal	Lägst	Högst	Medeltal	Lägst	Högst	Medeltal	Lägst
1 dollar, New York	6.687	6.640	6.575	7.132	6.853	6.646	7.114	6.861	6.436
1 dollar, Montreal	5.055	5.023	4.990	5.129	5.078	5.014	5.070	4.962	4.715
1 pund, London	7.621	7.510	7.424	7.574	7.525	7.495	8.046	7.688	7.490
1 irl. pund, Dublin	6.576	6.548	6.527	6.542	6.496	6.435	6.532	6.486	6.440
100 kronor, Stockholm	73.65	73.38	73.15	73.85	73.69	73.50	73.65	72.97	72.35
100 kronor, Oslo	72.65	72.53	72.30	72.75	72.64	72.40	72.85	72.56	72.40
100 kronor, Köpenhamn	58.95	58.75	58.40	58.85	58.28	57.55	58.60	58.11	57.85
100 kronor, Reykjavik	16.75	16.54	16.45	17.30	16.72	16.50	17.25	16.62	15.95
100 DM, Frankfurt a.M.	210.55	209.90	208.90	210.10	208.47	206.35	209.35	207.80	206.80
100 floriner, Amsterdam	186.45	185.81	185.15	185.80	184.09	181.95	185.55	183.82	182.80
100 francs, Bryssel ¹	10.520	10.489	10.430	10.490	10.385	10.250	10.400	10.341	10.290
100 francs, Zürich	253.25	250.36	248.30	248.10	245.43	243.60	247.95	244.48	242.40
100 francs, Paris	68.90	68.70	68.40	68.85	68.34	67.60	68.75	68.14	67.80
100 lire, Rom	0.344	0.343	0.341	0.342	0.339	0.331	0.336	0.331	0.327
100 schilling, Wien	30.00	29.92	29.80	29.95	29.70	29.40	29.85	29.61	29.45
100 escudos, Lissabon	3.93	3.90	3.87	3.88	3.83	3.75	3.90	3.81	3.72
100 pesetas, Madrid	3.82	3.81	3.79	3.81	3.79	3.75	3.78	3.76	3.75
100 yen, Tokyo	2.636	2.619	2.597	2.732	2.636	2.590	2.721	2.660	2.567
1 rubel, clearing, Moskva	7.602	7.582	7.549	7.773	7.652	7.582	7.743	7.654	7.506
1 särskild dragningsrätt (SDR)	6.50533	6.47031	6.43282	6.75940	6.58222	6.46590	6.75355	6.60166	6.37190

¹ Kommersiell kurs.

Valuta	April			Maj			Juni		
	Högst	Medeltal	Lägst	Högst	Medeltal	Lägst	Högst	Medeltal	Lägst
1 dollar, New York	6.581	6.445	6.257	6.715	6.477	6.336	6.437	6.371	6.273
1 dollar, Montreal	4.818	4.732	4.639	4.852	4.716	4.636	4.700	4.665	4.609
1 pund, London	8.137	8.028	7.915	8.186	8.091	7.954	8.251	8.172	8.102
1 irl. pund, Dublin	6.602	6.562	6.528	6.563	6.533	6.491	6.553	6.535	6.518
100 kronor, Stockholm	72.40	72.05	71.70	72.40	72.14	71.95	72.30	72.10	71.90
100 kronor, Oslo	72.70	72.52	72.40	72.55	72.47	72.30	72.50	72.40	72.25
100 kronor, Köpenhamn	58.65	58.32	57.80	58.40	58.00	57.45	58.25	58.06	57.90
100 kronor, Reykjavik	16.45	16.02	15.70	16.20	15.73	15.40	15.70	15.52	15.30
100 DM, Frankfurt a.M.	210.90	209.55	208.70	209.50	208.44	206.95	209.00	208.37	207.90
100 floriner, Amsterdam	186.30	185.32	184.65	185.50	184.60	183.20	185.35	184.78	184.00
100 francs, Bryssel ¹	10.460	10.405	10.360	10.410	10.365	10.310	10.370	10.347	10.320
100 francs, Zürich	253.55	249.89	246.45	249.05	247.90	246.10	249.45	248.20	246.90
100 francs, Paris	69.15	68.78	68.50	68.80	68.50	67.95	68.65	68.49	68.30
100 lire, Rom	0.331	0.329	0.328	0.329	0.328	0.327	0.329	0.328	0.327
100 schilling, Wien	30.05	29.85	29.70	29.85	29.68	29.55	29.75	29.67	29.60
100 escudos, Lissabon	3.82	3.77	3.73	3.77	3.71	3.66	3.71	3.69	3.68
100 pesetas, Madrid	3.78	3.76	3.72	3.74	3.71	3.69	3.69	3.67	3.64
100 yen, Tokyo	2.609	2.568	2.535	2.637	2.578	2.543	2.579	2.564	2.534
1 rubel, clearing, Moskva	7.552	7.487	7.422	7.584	7.496	7.450	7.482	7.455	7.416
1 särskild dragningsrätt (SDR)	6.45718	6.38070	6.27956	6.54719	6.39994	6.32299	6.39313	6.34484	6.29513

¹ Kommersiell kurs.

Tabell 12. (Forts.)

Valuta	Juli			Augusti			September		
	Högst	Medeltal	Lägst	Högst	Medeltal	Lägst	Högst	Medeltal	Lägst
1 dollar, New York	6.340	6.099	5.894	6.067	5.942	5.879	6.263	6.025	6.731
1 dollar, Montreal	4.672	4.516	4.366	4.472	4.387	4.347	4.571	4.404	4.199
1 pund, London	8.501	8.402	8.265	8.363	8.253	8.122	8.344	8.232	8.077
1 irl. pund, Dublin	6.657	6.570	6.522	6.705	6.653	6.620	6.676	6.611	6.561
100 kronor, Stockholm	72.30	71.95	71.55	71.95	71.70	71.50	72.25	71.89	71.45
100 kronor, Oslo	72.40	72.29	72.20	72.45	72.30	72.15	72.65	72.39	71.95
100 kronor, Köpenhamn	58.80	58.26	57.90	59.15	58.93	58.70	59.30	58.60	58.20
100 kronor, Reykjavik	15.40	15.07	14.65	15.10	14.77	14.60	15.35	14.57	13.75
100 DM, Frankfurt a.M.	211.60	209.37	207.90	214.10	213.31	212.10	215.95	212.50	210.60
100 floriner, Amsterdam	188.40	185.97	184.50	190.25	189.63	188.70	191.35	188.92	187.55
100 francs, Bryssel ¹	10.480	10.398	10.330	10.570	10.547	10.510	10.640	10.510	10.440
100 francs, Zürich	258.70	252.74	248.25	261.70	259.72	257.65	264.25	258.26	255.45
100 francs, Paris	69.65	68.98	68.40	70.20	69.98	69.70	70.80	69.77	69.25
100 lire, Rom	0.328	0.323	0.315	0.321	0.319	0.317	0.321	0.318	0.316
100 schilling, Wien	30.15	29.82	29.65	30.55	30.40	30.25	30.70	30.25	29.90
100 escudos, Lissabon	3.68	3.64	3.59	3.66	3.63	3.59	3.63	3.57	3.42
100 pesetas, Madrid	3.66	3.64	3.62	3.65	3.64	3.63	3.63	3.59	3.54
100 yen, Tokyo	2.558	2.529	2.497	2.546	2.509	2.490	2.669	2.550	2.500
1 rubel, clearing, Moskva	7.442	7.359	7.292	7.374	7.319	7.291	7.451	7.366	7.265
1 särskild dragningsrätt (SDR)	6.32842	6.21168	6.10596	6.19630	6.13158	6.09627	6.30792	6.18331	6.06109

¹ Kommersiell kurs.

Valuta	Oktober			November			December		
	Högst	Medeltal	Lägst	Högst	Medeltal	Lägst	Högst	Medeltal	Lägst
1 dollar, New York	5.749	5.690	5.620	5.637	5.579	5.438	5.542	5.487	5.425
1 dollar, Montreal	4.194	4.168	4.119	4.108	4.060	3.952	3.975	3.941	3.889
1 pund, London	8.163	8.106	8.065	8.106	8.042	7.978	8.123	7.952	7.827
1 irl. pund, Dublin	6.727	6.676	6.650	6.704	6.668	6.652	6.763	6.737	6.693
100 kronor, Stockholm	71.80	71.63	71.40	71.70	71.60	71.35	71.75	71.57	71.35
100 kronor, Oslo	72.50	72.10	71.60	72.05	71.66	71.50	72.05	71.85	71.70
100 kronor, Köpenhamn	59.60	59.41	59.15	59.80	59.53	59.40	60.60	60.23	59.80
100 kronor, Reykjavik	14.05	13.85	13.55	13.80	13.63	13.35	13.55	13.36	13.05
100 DM, Frankfurt a.M.	216.55	215.47	214.55	216.75	215.40	214.95	220.90	218.51	216.50
100 floriner, Amsterdam	192.20	191.11	190.40	192.85	191.26	190.70	196.20	194.03	192.45
100 francs, Bryssel ¹	10.670	10.633	10.610	10.690	10.654	10.630	10.820	10.722	10.660
100 francs, Zürich	265.40	262.81	261.70	263.15	262.36	261.40	262.15	261.01	259.35
100 francs, Paris	71.10	70.80	70.55	71.20	70.80	70.65	72.15	71.57	71.05
100 lire, Rom	0.322	0.320	0.320	0.322	0.320	0.319	0.325	0.322	0.319
100 schilling, Wien	30.85	30.69	30.55	30.85	30.66	30.55	31.45	31.12	30.85
100 escudos, Lissabon	3.55	3.52	3.45	3.53	3.50	3.46	3.51	3.48	3.46
100 pesetas, Madrid	3.55	3.54	3.51	3.52	3.51	3.51	3.55	3.54	3.52
100 yen, Tokyo	2.669	2.653	2.631	2.770	2.740	2.679	2.725	2.710	2.676
1 rubel, clearing, Moskva	7.292	7.262	7.223	7.239	7.209	7.140	7.211	7.183	7.147
1 särskild dragningsrätt (SDR)	6.08167	6.05177	6.01629	6.05098	6.01647	5.93602	6.00068	5.97101	5.93241

¹ Kommersiell kurs.

Tabell 13.

FINLANDS LÅNGFRISTIGA UTLÄNDSKA SKULDER OCH FORDRINGAR 1985, MMK

	Saldo 31.12.1984	Dragningar 1985	Amorteringar 1985	Netto- dragningar 1985	Kurs- effekt 1985	Saldo 31.12.1985
FINANSIERINGSLÅN	63 958	12 406	7 128	+ 5 278	— 4 638	64 598
Enskilda skuldsedellån ¹	27 753	4 314	3 901	+ 413	— 2 028	26 138
Masskuldebrevslån	36 205	8 092	3 227	+ 4 865	— 2 610	38 460
Obligationslån	25 376	6 470	2 236	+ 4 234	— 1 767	27 843
Debenturlån	3 334	1 161	22	+ 1 139	— 566	3 907
Depositionsbevislån	1 095	—	291	— 291	— 126	678
Private placements	6 310	461	655	— 194	— 140	5 976
Lån från Världsbanken	90	—	23	— 23	— 11	56
IMPORTKREDITER	3 865	435	1 048	— 613	— 325	2 927
Fartygs- och flygplanskrediter	1 529	241	472	— 231	— 151	1 147
Övriga importkrediter	2 336	194	576	— 382	— 174	1 780
LEASINGKREDITER	293	168	3	+ 165	— 45	413
DIREKTA INVESTERINGAR	2 646	490	110	+ 380	— 16	3 010
Eget kapital	2 240	442	94	+ 348	—	2 588
Delägarlån	406	48	16	+ 32	— 16	422
PORTFÖLJINVESTERINGAR	2 013	4 971	707	+ 4 264	—	6 277
MEDLEMSANDELAR²	512	234	94	+ 140	—	652
LÅNGFRISTIG BRUTTOSKULD^{1,3}	73 287	18 704	9 090	+ 9 614	— 5 024	77 877
FINANSIERINGSLÅN	268	711	75	+ 636	— 57	847
EXPORTKREDITER	8 920	543	1 897	— 1 354	— 1 000	6 566
UTVECKLINGSKREDITER	227	61	2	+ 59	—	286
DIREKTA INVESTERINGAR	8 689	2 207	165	+ 2 042	— 178	10 553
Eget kapital	7 405	1 857	32	+ 1 825	..	9 230
Delägarlån	1 284	350	133	+ 217	— 178	1 323
MEDLEMSANDELAR²	1 420	234	—	+ 234	—	1 654
LÅNGFRISTIG BRUTTOFORDRAN³	19 524	3 756	2 139	+ 1 617	— 1 235	19 906
LÅNGFRISTIG NETTOSKULD	53 763	14 948	6 951	7 997	— 3 789	57 971

¹ De krediter som valutabankerna upptagit utomlands i eget namn för refinansiering av företagens långfristiga investeringskrediter hänförs i statistiken fr.o.m. 31.12.1984 till långfristigt kapital.

² Bland skulderna den del av medlemsandelarna i internationella finansieringsinstitut som erlagts i form av skuldsedlar, och bland fordringarna Finlands totala medlemsandelar i finansieringsinstituten.

³ Saldona för skulden och fordran har beräknats enligt kurserna på saldodagen och dragningarna och amorteringarna enligt säljkursernas medeltal för transaktionsmånaden.

REVISORERNAS BERÄTTELSE

över revisionen av Finlands Banks räkenskaper och verksamhet för 1985

I egenskap av revisorer utsedda av riksdagen har vi den 10.—14.3.1986 verkställt granskning av Finlands Banks bokföring, bokslut och förvaltning för räkenskapsåret 1985 i den omfattning som god revisionssed förutsätter.

Bankens revisionsavdelning har under räkenskapsåret granskat bankens bokföring och verksamhet. Vi har bekantat oss med berättelserna från den interna revisionen.

Vi har läst bankens bokslutsberättelse och av direktionen fått redogörelser över bankens verksamhet.

Bokslutet, som visar 279 589 802,91 mk i förlust, har uppgjorts i enlighet med gällande stadganden och de bokslutsprinciper som fastställts av riksdagens bankfullmäktige.

Eftersom vår granskning inte gett anledning till några anmärkningar, föreslår vi därför att resultaträkningen och balansräkningen fastställs och att direktionen beviljas ansvarsfrihet för det granskade räkenskapsåret.

Helsingfors den 14 mars 1986

Peter Muurman

Matti Vesterinen

Kalevi Mattila

Pentti Mäki-Hakola

Håkan Malm

./ Kalervo Virtanen CGR

RIKSDAGENS BANKFULLMÄKTIGE VID SLUTET AV 1985

Matti Jaatinen (ordförande)
Erkki Liikanen (vice ordförande)
Matti Maijala
Aarne Saarinen
Pirkko Työläjärvä
Mauri Miettinen
Veikko Vennamo
Mikko Jokela
Olli Helminen

FINLANDS BANKS DIREKTION VID SLUTET AV 1985

Direktionens arbetsfördelning sådan som den fastställts av riksdagens bankfullmäktige

Rolf Kullberg ordförande	Allmän ledning och övervakning av bankens verksamhet Centralbankspolitikens allmänna principer Representerande av direktionen Övervakning av direktionsmedlemmarnas verksamhet och sakinnehållet i deras beslut
Pentti Uusivirta	Avdelningen för utländsk finansiering Avdelningen för östhandel Valutapolitiska avdelningens ärenden gällande internationella penninginstitut och internationella organisationer Internationella penninginstitut och internationella organisationer
Ele Alenius	Forskningsavdelningen Kassaavdelningen Avdelningen för betalningsförmedling Sedeltryckeriet Avdelningskontoren
Harri Holkeri	Valutapolitiska avdelningen (förutom internationella penninginstitut och internationella organisationer) Valutaavdelningen Administrativa avdelningen Redovisningsavdelningen Revisionsavdelningen
Seppo Lindblom handels- och industriminister, tjänstledig	
Esko Ollila	Personalavdelningen Valutakontrollavdelningen Finansieringsavdelningen Databehandlingsavdelningen SITRA
Markku Puntila stf. medlem	Penningpolitiska avdelningen Ekonomiska avdelningen Informationsavdelningen

HUVUDKONTORET

Direktörer

Eino Helenius

Pentti Koivikko

Sirkka Hämäläinen

M. Vanhala

Direktionens sekreterare

Intern revision

Säkerhetsgruppen

Byggnadsprojekt

Avdelningar

Administrativa avdelningen
Redovisningsavdelningen
Personalavdelningen
Kassaavdelningen

Finansieringsavdelningen
Avdelningen för betalningsförmedling

Forskningsavdelningen
Ekonomiska avdelningen
Informationsavdelningen
Databehandlingsavdelningen
Penningpolitiska avdelningen

Valutapolitiska avdelningen
Valutaavdelningen
Avdelningen för östhandel
Avdelningen för utländsk finansiering
Valutakontrollavdelningen

Revisionsavdelningen

Avdelningschefer

Urpo Levo
Ossi Leppänen
Anton Mäkelä
Reijo Mäkinen
överkassör
Raimo Hyvärinen
—

Heikki Koskenkylä
Kari Puumanen
Antti Heinonen
Erkki Vehkamäki
Ralf Pauli

Johnny Åkerholm
Kari Pekonen
Kari Holopainen
Markus Fogelholm
Esa Ojanen

H. T. Hämäläinen

Timo Männistö

Jyrki Ahvonen
säkerhetschef

Bengt Palmroos

AVDELNINGSKONTOREN

Kontor

Björneborg
Joensuu
Jyväskylä
Kotka
Kuopio
Lahtis
Rovaniemi
S:t Michel
Tammerfors
Uleåborg
Vasa
Åbo

Föreståndare

Teppo Säiläkivi
Hiikka-Liisa Pitkänen
Pauli Lähde
Antti Saarlo
Pekka Konttinen
Kari Lottanen
Renne Kurth
Juhani Huuskonen
Rauno Haikarainen
Heikki Hakola
Martti Hagman
Reino Ylönen

SEDELTRYCKERIET

Verkställande direktör Tor-Leif Huggare
Vice verkställande direktör H. Taipale

FINLANDS BANK

Grundad 1811

Besöksadress: Snellmansplatsen, Helsingfors

Postadress: PB 160, 00101 Helsingfors

Telefon: (90) 1831

Telex: 121224 spfb sf

Telegramadress: SUOMENPANKKI Helsingfors

Avdelningskontor

Björneborg:	Valtakatu 11, PB 110, 28101 Björneborg, tel. (939) 325 344
Joensuu:	Torikatu 34, PB 80, 80101 Joensuu, tel. (973) 212 16
Jyväskylä:	Kauppakatu 21, PB 165, 40101 Jyväskylä, tel. (941) 211 433
Kotka:	Keskuskatu 19, PB 211, 48101 Kotka, tel. (952) 182 500
Kuopio:	Kauppakatu 25—27, PB 123, 70101 Kuopio, tel. (971) 125 611
Lahtis:	Torikatu 3, PB 170, 15111 Lahtis, tel. (918) 298 31
Rovaniemi:	Valtakatu 23, PB 205, 96201 Rovaniemi, tel. (960) 160 01
S:t Michel:	Päiviönkatu 15, PB 61, 50101 S:t Michel, tel. (955) 148 40
Tammerfors:	Hämeenkatu 13, PB 325, 33101 Tammerfors, tel. (931) 254 20
Uleåborg:	Kajaaninkatu 8, PB 103, 90101 Uleåborg, tel. (981) 224 366
Vasa:	Kyrkoesplanaden 22, PB 44, 65101 Vasa, tel. (961) 118 322
Åbo:	Slottsgatan 20, PB 373, 20101 Åbo, tel. (921) 260 66